

GENUS XVI. NERIUM.

Char. Gener. *Folliculi* 2, erecti. *Semina* plumosa. *Corollæ* tubus terminatus coronâ lacerâ. Lin. sy. pl. G. 323.

Sp. 1. NERIUM OLEANDER. α Cây đào lè. . . .

Differ. spec. Ner. *foliis* lineari-lanceolatis, ternis. *Corollis* coronatis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Frutex* 8-pedalis, caule tereti, recto, ramis assurgentibus. *Folia* verticillato-terna, liniari-lanceolata, integerrima, crassa, glabra. *Flos* ruber, racemis erectis terminalibus. *Cal.* 5-phyl-lus, inferus, foliolis subulatis, parvis, erectis. *Cor.* infundibuliformis, 5-partita, limbo obtuso, reflexo. *Filamenta* 5, corollâ breviora, tubo insidentia. *Antheræ* sagittatæ stantes, apicē caudatæ, laciniâ filiformi, longâ, lanosâ. *Germen* ovatum. *Stylus* filiformis, corollæ æqualis. *Stigma* obtusum, inæquale. *Pericarpium* folliculi 2, teretes, longi erecti : *seminibus* plurimis papposis. *Tubus* corollæ terminatur coronâ formatâ ex laciniis concoloribus, brevibus, inæqualibus. Hujus est varietas flore albo, quæ magis regularis, semperque numerat 5 stamina, & 5 corollæ lacinias. Ast in varietate rubrâ, quæ gaudet flore pleno, observantur sæpe 10 stamina, ac 10-15 corollæ laciniæ, quæ inferius coalescunt in tubum. Odor vix ullus.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ, multisque aliis Asiæ locis.

Belluta Avreli. Rheed. Malab. 9. pag. 1. t. 1, 2. Rumph. Amb. Auct. cap. 23. tab. 16. f. 1. Oleander Sinicus.

Sp. 2. NERIUM DIVARICATUM. α Cây Móc hoa đỏ.

Differ. spec. Ner. *foliis* lanceolato-ovatis : ramis divaricatis. L. sp. 3.

Habit ; & notæ. *Arbor* mediocris : *ramis* patentibus, divaricatis. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, undulata, nitida, opposita. *Flos* luteo-ruber, congestus, terminalis. *Corolla* infundibuliformis, tubo brevi : limbo 5-fido reflexo. *Nectarii* corona ad os tubi, laciniis subulatis, brevibus. *Antheræ* 5, subsessiles, sagittatæ, in cœnum mutuo conniventes. *Stylus* cylindricus, crassiusculus, vaginans alium superiorem, tenuem : *stigmatē* ovato. *Fructus* folliculi 2, teretes, longi, sub-coaliti, erecti : *seminibus* multis longis, papposis, imbricatis.

Apocynum Zeylanicum, Indicum, frutescens, Nerii flore candidissimo. Herm. Parad. Bat. 40. Nerium Indicum folio subrotundo undulato, crasso, flore dilutè rubente. Burm. Zeyl. p. 168.

Sp. 3. NERIUM ANTIDYSENTERICUM. α. Cây Móc hoa trắng.

Differ. spec. Ner. *foliis* ovatis, acuminatis, petiolatis. Lin. sp. 4.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris: *ramis* brachiatis. *Folia* ovata, acuminata, plana, integerrima, glabra opposita. *Flos* albo-viridis, racemis brevibus, sub-terminalibus. *Corolla* infundibuliformis. *Nectarium* corona ad os tubi: laciniis oblongis, alternatim 3-fidis, & linearibus. *Fructus* ut præcedentes species.

Nerium Indicum, filiquis angustis, erectis, longis, geminis. *Burm. Zeyl.* p. 167. t. 77. *Codaga pala.* *Rheed. Malab.* 1. p. 85. t. 47.

Usus. Hæc, & præcedens *Nerii* species materiam præbent ad tornanda opera lignaria, & formanda serinia elegantissima. Habent enim lignum albissimum, & æqualissimum, eburis æmulum, si gravitatem excipias. Quod si *Ebeni* (cujus in *Cochinchinâ* magna copia) intermixtâ nigredine discernatur, pulchritudo operis augebitur. De virtute arboris antidysentericâ testari non audeo: experientiâ destitutus. Utraque species habitat tam culta, quam inculta in *Cochinchinâ*.

† Sp. 4. NERIUM SCANDENS. α. Cây bòi bái.

Differ. spec. Ner. *caule* scandente: *pedunculis* terminalibus, polyfloris: *laciniis* corollæ longissimis.

Hab; & notæ. *Frutex* magnus, ramis scandentibus. *Folia* ovato-oblonga, integerrima, sub-acuminata, glabra, opposita. *Flos* magnus, pedunculis terminalibus, polyfloris: *Corollæ* tubo albo, limbo ruberrimo. *Cal.* tubulosus, 5-gonus, brevis, 5-partitus: laciniis acutis, carnosis, erectis. *Cor.* infundibuliformis: tubo inferius cylindrico, brevi, superius urceolato: limbo 5-partito, laciniis subulato-linearibus, longissimis, repandis. *Nectarium* ad os tubi, laciniis multis, acutis, in coronam dispositis. *Filamenta* 5, brevia. *Antheræ* sagittatæ, conniventes: apice in caudam filiformem longissimam desinentes. *Germen* superum, 2-lobum. *Stylus* longitudine flaminum. *Stigma* alterum alteri impositum: inferius cylindraceum, superius acutum, partitum, erectum. *Peric.* Folliculi 2, horizontales, crassi, obtusi: *seminibus* multis, oblongis, compressis, papposis.

Habitat in dumetis *Cochinchinæ*.

Observatio. Quamvis corollæ laciniae longissimæ affinem faciant *Echiti Caudatæ* (Lin. sy. pl. sp. 10. *Burm. Ind.* p. 68. t. 26.) attamen in nostrâ faux coronata, quæ in *Echite* nuda, illam certò ad *Nerium* revocat: contortæ enim pleræque per nectarialia constantius dignoscuntur. Nec debent obistere folliculi horizontales, quando cætera conveniunt.

G E N U S XVII. P L U M E R I A .

Char. Gener. *Folliculi* 2, reflexi. *Semina* membranæ propriæ inserta.

Lin. sy. pl. G. 325.

Sp. 1. PLUMERIA OBTUSA. α Hoa sứ trắng. β . . .

Differ. spec. Plum. *foliis* lanceolatis, petiolatis, obtusis. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. *Arbor* crassa, mediocrem superans: *cortice* cinereo, glabro, lactescente: *ligno* succoso, fragili: *ramis* expansis, crassis, tortuosis. *Folia* lanceolata, integerrima, magna, plana, glabra, petiolata, sparsa, costis multis transversis. *Flos* terminalis, racemis compositis, patulis, erectis: *corollis* odoratis, contortis, albis, exterius rubro, intus flavo colore discretis. *Cal.* tubulosus, brevis, deciduus, leviter 5-fidus, laciniis rotundatis, erectis. *Corolla* monopetala, infundibuliformis, infera: tubo parvo, curvo: limbo, 5-partito, laciniis ovatis, alterâ alterius latus tegente. *Filamenta* 5, brevissima, supra basim tubi inserta: *antheris* oblongis, stantibus. *Germen* subrotundum, 2-partitum. *Stylus* nullus. *Stigmata* 2, conica. *Pericarpium* folliculi 2, reflexi, crassi, polyspermi: *seminibus* grandiusculis, squamiformibus, imbricatis. in basim membranaceam desinentibus.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ, culturâ facilis, odore, & colore floris grata.

Flos convolutus. Rumph. Amb. l. 6. c. 43. tab. 38.

Observ. Licet arbor ista a Linnæo distinguatur nomine, & foliis obtusis, ego, ubicunque illam vidi in Asiâ, semper notavi folia acuta: similiterque ab oculato Botanices scriptore Rumphio visâ antea fuerant, & delineata.

G E N U S XVIII. T A B E R N Æ M O N T A N A .

Char. Gener. *Folliculi* 2, horizontales. *Semina* pulpæ immerfa. Lin.

sy. pl. G. 327.

† Sp. 1. TABERNÆMONTANA BUFALINA. α Cây sâng trâu.

Differ. spec. Tab. *foliis* lanceolatis, oppositis: *pedunculis* 2-natis, monofloris, pendulis.

Hab; & notæ. *Frutex* 5-pedalis, sub-erectus, ramosus. *Folia* lanceolata integerrima, nitida, opposita. *Flos* albus, lateralis: *pedunculis* geminis, monofloris, longis, pendulis. *Corolla* hippocra-teriformis: tubo cylindraco, tenui, longo, ad basim ventricoso. *Stamina* supra medium tubi insidentia. *Stylus* 1, brevior stamini-
bus:

bus : *stigmat* ovato , bifido . *Pericarpium* folliculi 2 , divaricati , longiusculi , sub-ventricosi , acuminati , torulosi , glabri : *seminibus* oblongis , angulatis , pulpâ rubrâ involutis . Habitat in dumetis Cochinchinæ .

Capficum sylvestre . Rumph. Amb. 1. 6. cap. 73. tab. 67. Ibi autem exhibetur fructus subsequenti speciei Bovinæ conformior .

† Sp. 2. TABERMÆMONTANA BOVINA. α Cây sùng bò.

Differ. spec. Tab. *foliis* lanceolatis oppositis : *pedunculis* solitariis , polyfloris .

Hab ; & notæ. *Frutex* 4 - pedalis , erectus : *ramis* reclinatis . *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , opposita . *Flos* albus , hypocrateriformis , 5 - fidus : *pedunculis* axillaribus , sub-erectis , solitariis , sub-quinquefloris . *Folliculi* 2 , horizontales , divaricati , recurvi , breves , ventricosi , acuminati , nec torulosi : *seminibus* subrotundis , angulatis , pulpæ rubræ immixtis .

Habitat inculta in locis planis Cochinchinæ .

Virtus. Emolliens , Laxans . Succus viscosus , lactescens ex utroque frutice manans juvat imprimis ad extrahenda suaviter spicula , aut vespres carni infixâ .

GENUS XIX. VINCA.

Char. Gener. *Folliculi* 2 , erecti . *Semina* nuda . Lin. fy. pl. G. 322.

Sp. 1. VINCA ROSEA. α Hoa hải đằng. β . . .

Differ. spec. Vin. *caule* suffrutescente : *floribus* geminis , sessilibus : *foliis* ovato-oblongis : *petiolis* basi bidendatis . Lin. sp. 4.

Hab ; & notæ. *Planta* 2 - pedalis , perennis , sub-fruticosa : *caule* multiplici , suberecto , tereti , rubro . *Folia* oblongo-ovata , integerrima , tomentosa , opposita , graveolentia . *Flos* dilute purpureus , axillaris , 2 - natus . *Cal.* 5 - partitus , inferus , persistens : *laciniis* linearibus , erectis . *Cor.* monopetala , hypocrateriformis , tubo longo , gracili , superius ventricoso-ovato : limbo 5 - fido laciniis rotundatis , acuminatis . *Filamenta* 5 , brevissima . *Anthere* sagittatæ , incumbentes , in tubi ventre inclusæ : polline globuloso , nudis oculis conspicuo . *Germen* oblongum duplex . *Stylus* 1 , filiformis , inter bina germina receptaculo affixus . *Stigma* longitudinaliter 3 - articulatum , 3 - forme . *Peric.* folliculi 2 , erecti , monovalves , longiusculi , recti , subteretes , villosi , polyspermi : *seminibus* bino ordine , oblongo-ovatis , scabris , nudis .

Habitat in Cochinchinâ , & Chinâ , tam agrestis , quam culta .

Burm. Ind. pag. 67. Thunb. Jap. p. 110.

† GE.

† GENUS XX. THELA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium duplex : exterius 3 - phyllum , foliolis ovato-lanceolatis : interius persistens , tubulosum , coloratum , leviter 5 - fidum , confitum papillis multis , pedunculatis.

Cor. Hippocrateriformis , infera : tubo cylindrico , calyce duplo longiore : limbo 5 - fido , laciniis subrotundis , acuminatis , planis.

Stam. Filamenta 5 - capillaria , tubo æqualia , receptaculo insidentia. Antheræ oblongæ , stantes.

Pist. Germen ovato-oblongum. Stylus filiformis , longior staminibus. Stigma 5 partitum : laciniis oblongis , reflexis.

Peric. Bacca parva , oblonga , pentagona , 1 - locularis , 1 - sperma.

Sem. Ovato-oblongum.

Nom. (Θηλή papilla) a calyce papilloso.

Char. Gener. Cal. duplex : interior papilloso. Cor. hippocrateriformis , infera. Stam. receptaculo insidentia. Bacca 1 - sperma.

† Sp. 1. THELA COCCINEA. α Xích hoa Xà. β Chè hĩa tăn.

Differ. spec. Th. caule scandente : foliis amplexicaulibus : calycibus corollæ concoloribus.

Hab. Caulis suffruticosus , longus , scandens , striatus , parum ramosus. Folia ovato-lanceolata , integerrima , glabra , alterna , semiamplexicaulia. Flos coccineus , calyce interiori concolore : spicis longis , simplicibus , subterminalibus.

† Sp. 2. THELA ALBA. α Bạch hoa Xà. β Pã hĩa tăn.

Differ. spec. Th. caule scandente : foliis petiolatis : calycibus discoloribus.

Hab. Caulis suffruticosus , scandens , tenuis , longus , subsimplicissimus. Folia ovato-lanceolata , integerrima , glabra , undulata , coloris obscuro-viridis , alterna , petiolata , nec amplexicaulia. Flos spicis minus longis , sub-terminalibus : corollis albis : calyce interiori longo , papilloso , non colorato.

Habitant ambæ species inter sepes arundinis Indicæ , per quas scandunt tam in Cochinchinâ , quam in Chinâ.

† GENUS XXI. *ATHRUPHYLLUM*.*Descriptio Naturalis.*

Cal. Perianthium campanulatum, 5-fidum, breve, persistens: laciniis acutis.

Cor. Monopetala, infera, campanulata, patens: limbo 5-partito, laciniis lanceolatis.

Stam. Filamenta nulla. Antheræ 5, biloculares, ovatae, in medio laciniarum corollae singulae singulis affixae, supinae jacentes.

Pist. Germen subrotundum, minimum. Stylus brevissimus. Stigma simplex.

Peric. Bacca globosa, parva, 1-sperma.

Sem. Subrotundum.

Nom. (*A'θpoos confertus*) ob folia ad apicem ramorum conferta.

Char. Gener. Cor. campanulata, infera. Antheræ laciniis corollae insertae. Bacca 1-sperma.

† Sp. 1. *ATHRUPHYLLUM LINEARE*. α Cay ma ca.

Differ. spec. Atr. foliis linearibus, confertis: *umbellis* sessilibus.

Hab. Arbor magna: ramis patentibus. Folia turbinato-linearibus, integerrima, plana, nitida, ad apicem ramulorum conferta. Flos albo-ruber, minuscule: *umbellis* sessilibus, foliis intermistis. Habitat in sylvis montanis Cochinchinae.

Ufus. Lignum ædificiis aptum.

† GENUS XXII. *PYRGUS*.*Descriptio Naturalis.*

Cal. Perianthium 5-dentatum, patens, breve, persistens.

Cor. Monopetala, infera, rotata, 5-partita: laciniis lanceolatis, longis, sub-reflexis.

Stam. Filamenta 5, subulata, corollae inserta, ipsa breviora, in medio conniventia, inde refracta. Antheræ subulatae, magnae, 2-loculares, stantes, in formam conicam mutuo inclinatae.

Pist. Germen subrotundum. Stylus subulatus, corollae subæqualis. Stigma simplex.

Peric. Bacca globosa, parva, 1-sperma.

†

Nom.

Nom. (Πύργος turris) ab staminibus in formam turris conicæ mutuo inclinatis.

Char. Gener. *Cor.* rotata, infera. *Filamenta* refracta. *Bacca* 1-sperma.

Sp. 1. PYRGUS RACEMOSA. α Cây Lục chót.

Differ. spec. *Pyr. foliis* ovato-lanceolatis : *racemis* terminalibus.

Hab. *Arbuscula* 5-pedalis : *ramis* patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, magna, integerrima, glabra, alterna : *petiolis* brevibus. *Flos* albo-ruber : *racemis* ovato-oblongis, terminalibus.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

Observ. Convenit cum *Bladhia* (Thunb. Japon. p. 7.) numero partium differt illarum formâ, semineque non arillato.

+ GENUS XXIII. ROTULA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium Cyathiforme 5-partitum, persistens : laciniis acutis.

Cor. Rotata, infera, 5-partita : laciniis ovatis, planis.

Stam. *Filamenta* 5, subulata, corollâ breviora, ipsius basi inhærentia. *Antheræ* sagittatæ.

Pist. Germen subrotundum. Stylus turbinato-linearis, planiusculus, staminibus subæqualis. stigma emarginatum.

Peric. *Bacca* aquosa subrotunda, parva, 1-ocularis, 4-sperma.

Sem. exterius ovata, intus curva.

Nom. Rotulam vocare suavit corollâ parvula, rotata, plana.

Char. Gener. *Cor.* rotata, infera. *Bacca* aquosa, 4-sperma.

+ Sp. 1. ROTULA AQUATICA. α Rì rì cát.

Differ. spec. *Rot. foliis* imbricatis : *floribus* congestis terminalibus.

Hab. *Caulis* fruticosus, 4-pedalis, simplex, suberectus, teres, inermis : *radice* simplici, longâ : *ramis* brevissimis, simplicissimis. *Folia* ovato-oblonga, integerrima, minima, sessilia, imbricata. *Flos* dilutè violaceus, congestus, terminalis. *Bacca* rubra, pîso æqualis.

Habitat in paludibus, & prope ripas fluminum in Cochinchinâ.

GENUS XXIV. *TOURNEFORTIA*.

Char. Gener. *Bacca* 2-locularis, disperma, supera : *apice* duobus poris perforata. Lin. fy. pl. G. 205.

† Sp. 1. *TOURNEFORTIA MONTANA*. α Cây thuốc mội.

Differ. spec. Tourn. *foliis* ovato-lanceolatis, rugosis : *spicis* sub-simplicibus, recurvis, terminalibus.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, scandens, ramosus, hirsutus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, rugosa, glabra, incurva, reflexa : *petiolis* brevibus, alternis. *Flos* terminalis, spicis secundis, recurvis, sub-simplicibus : *pedunculis* brevibus, 1-floris. *Corolla* alba : tubo basi urceolato : limbo acutè 5-fido : *antheris*, & *stigmatibus* sessilibus. *Bacca* inversè pyriformis, 2-locularis, 2-sperma, apice imperforata, supera.

Habitat in sylvis montanis, ubi illâ pro pharmacho utuntur incolæ agrestis, qui vocantur Moii, Cochinchinæ tributarii.

GENUS XXV. *SIDEROXYLON*.

Char. Gener. *Cor.* 10-fida : laciniis alternis incurvis. *Stigma* simplex. *Bacca* 5-sperma. Lin. fy. pl. G. 283.

† Sp. 1. *SIDEROXYLON CANTONIENSE*. β Sân Cốt.

Differ. spec. Sid. inerme, *foliis* palmatis : *pedunculis* solitariis, axillaribus.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, scandens, multiplex, inermis, teres. *Folia* palmata, glabra, petiolis longis, alternis. *Flos* axillaris, pedunculis solitariis, polyfloris. *Cal.* spatha parva, lanceolata, decidua. *Corolla* 5-fida, laciniis incurvis, singulatim coalitis 5 aliis laciniis interioribus *nectarii* acutè 5-fidi. *Stamina* 5. *Stigma* obtusum. *Bacca* subrotunda, 4-locularis, 1-sperma : *seminibus* oblongis. *Radix* tuber magnum subrotundum, basi acuminatum.

Habitat in suburbiis Cantonienfibus Sinarum.

Observ. Hæc species, quamvis anomala, minus tamen devia est a Charactere Linnæano, quam *Sideroxylon Decandrum* (sp. 6.) quod nostro est affine corollâ, nectario, & baccâ loculari.

† GENUS XXVI. ONCINUS.

Descriptio Naturalis.

- Cal. Perianthium tubulosum, breve, 5 - crenatum, inferum.
 Cor. Monopetala, infundibuliformis, carnosæ: limbo 5 - partito, laciniis obtusis, omnibus ad unum latus uncatis, emarginatis. Nectarium ad os tubi, 5 - fidum, erectum.
 Stam. Filamenta 5, brevia, medio tubo affixa. Antheræ simplices.
 Pist. Germen rotundum. Stylus corollâ brevior. Stigma acutum.
 Peric. Bacca globosa, magna, nitida, 1 - locularis, polysperma.
 Sem. Multa, parva, subrotunda, nidulantia.
 Nom. (Ογκινος uncus) a corollæ laciniis uncatis.

Char. Gener. Cor. infundibulif., infera: laciniis uncatis. Bacca globosa: seminibus nidulantibus.

† Sp. I. ONCINUS COCHINCHINENSIS. α Cày Deom.

Differ. spec. Onc. foliis ovato-lanceolatis, oppositis: corymbis racemosis.

Hab. Frutex inermis, lignosus, scandens, 20 pedes longus. Folia ovato-lanceolata, integerrima, glabra, nitida, opposita. Flos albus, corymbis racemosis, longis, terminalibus. Bacca globosa, nitido-rubra, pugno maior: cortice duriusculo, fragili: pulpâ similiter rubrâ, eduli, dulci, subastringente.

Observ. A Theophrastâ Americanâ non admodum longè recedit.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS XXVII. DARTUS.

Descriptio Naturalis.

- Cal. Perianthium 5 - fidum, inferum: laciniis ovatis, membranaceis.
 Cor. Monopetala: tubo sub-globofo, calyce longiore: limbo 5 - fidum, laciniis ovatis, patentibus.
 Stam. Filamenta 5, filiformia, medio tubo inserta, ipso breviora. Antheræ incumbentes.
 Pist. Germen subrotundum, sulcatum. Stylus brevissimus. Stigma 5 - lobum.
 Peric. Bacca parva, rotunda, excoriata, diaphana, 1 - locularis, polysperma.

Q ii

Sem.

Sem. Multa, subrotunda, minima, inæqualia

Nom. (*Δεπτός* excoriatus) a baccâ excoriatâ.

Char. Gener. Cor. campanulata, infera: tubo globofo. *Bacca* excoriata, polysperma.

* Sp. I. DARTUS PERLARIUS. Cay Don.

Differ. spec. Dar. *foliis* ovatis, ferratis: *racemis* axillaribus.

Hab. *Arbuscula* 6-pedalis: *ramis* ascendentibus: *ligno* flaccido: *radice* sub-aromaticâ, rubefcente. *Folia* oblongo-ovata, acuminata, ferrata, magna, subtus tomentosa, mollia, costis obliquis, petiolis rufis, alternis. *Flos* albus, *racemis* oblongis, parvis, axillaribus.

Habitat agrestis ad fluminum ripas, & loca umbrosa in Cochinchinâ. Perlarium alter. Rumph. Aub. l. 6. cap. 62. p. 122. tab. 57.

Virtus. Radicis: Incidens, Diuretica, appetitum excitans. Dicitur etiam a Rumphio prodesse in febribus, & maximè probari in morbillis.

GENUS XXVIII. CARISSA.

Char. Gener. Contorta. *Baccæ* 2, polyspermæ. Lin. fy. pl. G. 318

Sp. I. CARISSA CARANDÁS. γ . . .

Differ. spec. Car. *foliis* ellipticis, obtusis. Lin. sp. I.

Hab; & notæ. *Arbor* parva, 6-pedalis: *ramis* tortuosis, dichotomis, expansis: *aculeis* magnis, ramosis, apice dichotomis, rectis, oppositis. *Folia* ovata, apice acuta, integerrima, glabra, opposita, subpetiolata. *Flos* albus, formâ, & magnitudine Jasmino Grandifloro æqualis. *Cal.* 5-partitus, inferus: foliolis subulatis, erectis. *Corolla* hippocrateriformis, tubo longo, recto, æquali: limbo 5-partito, laciniis ovatis. *Filamenta* 5, brevissima, medio tubo insistentia: *antheris* linearibus. *Germen* ovatum. *Stylus* filiformis, brevis. *Stigma* oblongum, emarginatum, erectum. *Bacca* simplex, ovata, glabra, 1-locularis, polysperma: *seminibus* suborbiculatis, imbricatis. *Flos* terminalis, pedunculis paucifloris. *Bacca* matura nigra, edulis, acri-dulcis.

Carandás. Garcia. Arom. l. 2. cap. 6. Rumph. Amb. Auctuar. cap. 74. tab. 25.

Observ. Planta a me descripta nascitur agrestis in litore Africæ Orientalis. Est etiam indigena variorum Indiæ locorum, quæ adivi, sed eam ibi non observavi. Audiivi a viatoribus, qui utrobique fuerant,

rant, Africanam ab Indianâ differre, sed differentiam non potuerunt clarè exponere. Suspico descriptionem Linnæanam excerptam fuisse ex relationibus non satis accuratis; ideo non judicavi diversam speciem separare, quamvis nostra differat bacca unicâ, corolla hippocratiforâ, nec contorta, stigmate emarginato, aculeis ramosis, nec simpliciter dichotomis, & foliis acutis. Spina spinarum Rumphii improprie dicitur a Linnæo Carissa spinarum; est enim Genus diversum, de quo nos in Diocia. G. 32.

GENUS XXIX. STRYCHNOS.

Char. Gener. Cor. 5-fida. Bacca 1-locularis, cortice lignoso. Lin. fy. pl. G. 270.

Sp. 1. STRYCHNOS NUX VOMICA. α Cây Cu chi.

Differ. spec. Stryc. foliis ovatis: caule inermi. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. Frutex magnus, trunco arboreo, crasso, erecto, ramis flexuosis, longis, scandentibus, inermibus. Folia ovata, integerrima, obtusa, 5-nervia, glabra, opposita, petiolata. Flos pallidus, pedunculis lateralibus, & terminalibus: calyce 5-fido, brevi, acuto. Corolla tubulosa, magna, sub-infundibuliformis, limbo 5-fido: Staminibus 5: stigmate obtuso. Pericarpium bacca magna, globosa, fusco-rubra, pulposa, cortice duro, 1-locularis, polysperma. Semina orbiculata, depressa, villosa, substantiæ corneæ, amarissimæ, exterius coloris cinerei.

Habitat in sylvis provinciæ Binh Khang, olim ad regnum Champavam, nunc ad Cochinchinam pertinentis.

Caniram. Reed. Malab. 1. p. 67. tab. 37. Nux Vomica officinarum. Burm. Zeyl. pag. 171.

Virtus: Radicis, & ligni, quod aliqui dicunt verum esse colubrinum, nulla mihi probata. Seminum vis convulsiva, vertiginosa, venenata, & non solum quadrupedibus, sed etiam hominibus lethifera, nisi nimis cautè administretur. Vinum, in quo ea semina semitosta infusa fuerant, dedi equo debilitate crurum laboranti, alioquin robusto, qui statim convulsionibus, & tremore crurum agitato intra horæ quadrantem mortuus cecidit. Eadem tamen semina perfectè ad nigredinem usta valde utilia sunt, & absque periculo dari possunt ad cohibendum fluorem album.

GENUS XXX. IGNATIANA.

Char. Gener. Cal. 5-dentatus. Cor. Longissima. Drupa unilocularis, polysperma. Lin. Jun. sup. pl. G. 137. pag. 20.

Sp. 1.

Sp. 1. IGNATIANA PHILIPPINICA. ♂ Yasug. α Hột dậu giố.

Differ. spec. Ign. *foliis* ovatis, acutis : *caule* scandente : *pedunculis* axillaribus, sub-quadrifloris.

Hab ; & notæ. *Frutex* magnus, caule arboreo : *ramis* multis, scandentibus, longissimis, inermibus. *Folia* ovata, acuta, integerrima, plana, glabra, magna, venosa, opposita, petiolata. *Flos* albus, *pedunculis* sub-4-floris, lateralibus. *Corolla* infundibuliformis : tubo longissimo, reclinato : limbo patente, 5-fido, obtuso. *Filamenta* 5, tubo æqualia. *Stylus* æqualis staminibus. *Stigmata* 2-partito. *Bacca* magna, subrotunda, collo attenuata, 1-locularis, exsucca, polysperma : cortice glaberrimo, ligneo, albicante, cucurbitæ lagenariæ maturæ simili : *feminibus* trigono-ovatis, fusco-cinereis, glabris substantiæ corneæ, saporis amarissimi.

Habitat agrestis in insulis Philippinis : inde in Cochinchinam, & aliorum translata.

Lin. Jun. sup. pl. pag. 149. Stricknos Ignatii, foliis ovatis, acutis. Berg. Mat. Med. pag. 149.

Virt. Semen. Tonica, Incidens, Diaphoretica, Emmenagoga, Anthelminthica. Valet in apoplexiâ pituitosâ, in colicâ, & cardialgiâ, in febribus intermittentibus, in suppressione mensium, in morbo animalium, aut insectorum venenatorum. Summuntur internè 6 ad 12 grana, aquâ, vel vino contrita, quod plusquam millies expertus sum, sæpius cum felici eventu, aliquando nullo, nunquam malo. Si incautè nimiam dosi sumatur, vertiginem affert, & motus convulsivos : qui tamen faciliè curantur liberali hauſtu, frigidæ, cui succus limonum potest addi. Non est verum quod Lin. Jun. loco citato refert, scilicet : *eandem vim venenatam actiones vitales animalium suffocandi ac nux Vomica habet, similiter habere, eademque dosi feris lethales esse*. Siquidem in Cochinchinâ sæpissimè dedi, & vidi alios dare integrum nucleum, pondere unius drachmæ, aquâ vel vino tritum, bufalis, equis, bobus, suisque absque ullo periculo, aut malo exitu. Verum etiam non est, quod ista semina vermibus, & tempore non corrumpantur ; si enim diu asserventur, exesa, & perforata inveniuntur, præsertim in Indiâ, & locis humidis.

Observ. Si fructus Cucurbitæ Lagenariæ non debet dici drupa, etiam Ignatianæ fructus, cujus cortex simillimus, dici non potest.

† GENUS XXXI. RAPINIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 8-partitum, inferum: laciniis subrotundis, concavis: bino ordine, exteriori brevioribus.
 Cor. Monopetala, cyathiformis: tubo brevi, crasso: limbo 5-fido, erecto: laciniis ovatis, calyce longioribus.
 Stam. Filamenta 5, Capillaria, brevia, tubo insidentia. Antheræ bilobæ, lobis subrotundis.
 Pist. Germen subrotundum. Stylus nullus. Stigma simplex.
 Peric. Bacca compresso-rotunda, 2-ocularis, polysperma.
 Sem. Plurima, oblonga, minuscule.
 Nom. Rapinia dicitur ex nomine elegantis hortorum cultoris Renati Rapini.

Char. Gener. Cal. 8-partitus, inferus. Cor. cyathiformis, 5-fida. Bacca 2-ocularis, polysperma.

† Sp. 1. RAPINIA HERBACEA. α Bòn bòn tlon lá.

Differ. spec. Rap. *foliis* ovato-lanceolatis, alternis: *spicis* subterminalibus.

Hab. *Caulis* herbaceus, 2-pedalis, simplex, erectus, teres, crassus: cortice rugoso. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, parva, alterna. *Flos* albus, sessilis: *spicis* ovato-conicis, subterminalibus.

Habitat inculta in hortis Cochinchinæ.

GENUS XXXII. CAPSICUM.

Char. Gener. Cor. rotata. Bacca exsucca. Lin. fy. pl. G. 269.

Sp. 1. CAPSICUM ANNUUM. α Ót tàu.

Differ. spec. Capf. *caule* herbaceo: *pedunculis* solitariis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 2-pedalis, erectus, ramosus: ramis brevibus, ascendentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, glabra, sparsa, obscuro-viridia. *Flos* albus, lateralis, solitarius: *corollâ* rotatâ: *baccâ* magnâ, oblongâ, ruberrimâ, exsuccâ, polyspermâ, saporis ardentis.

Hort. Cliff. p. 59. Piper Indicum, vulgatissimum. Bauh. Pin. p. 102.

Sp. 2. CAPSIUM BACCATUM. α Ót tlon tlái.

Differ. spec. Cap. *caule* fruticoso lævi: *pedunculis* geminis. Lin. sp. 2.
 Hab;

Hab ; & notæ. *Caulis* suffruticosus 3-pedalis, lævis, erectus, ramis longiusculis, sparsis, tenuibus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, sparsa, parva, petiolata. *Flos* albus, rotatus, axillaris, pedunculis 1-2-floris. *Bacca* subrotunda, ruberrima, magnitudine cerasi vulgaris. *Folia* infera opposita, supera alterna.
Capsicum minus, rubrum. Rumph. Amb. l. 8. c. 50. pag. 248. tab. 88. f. 2.

Sp. 3. *CAPSICUM FRUTESCENS*. α Cây ớt. β Lat tsião.
 Differ. spec. Cap. caule fruticoso, scabriusculo : *pedunculis* solitariis.
 Lin. sp. 4.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, 3-pedalis, scaber : *ramis* diffusis, sæpe scandentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, undulata, parva, glabra, petiolata, alterna, & sparsa. *Flos* albus, parvus, axillaris, rotatus, 5-6-fidus. *Bacca* flavo-rubra, conica, curva, corniformis, pollicem longa, plerumque solitaria.

Capsici tertia, seu flava species. Rumph. Amb. l. 8. c. 50. t. 88. f. 3.
 Lada Chili. Bont. Jav. pag. 131.

Virtus baccarum cujuscunque speciei. Calefaciens, Incidens, stomachica. *Capsicum* in condimento salubre, crudum in ore urens, in naribus sternaturatorium, in fumo suffocans. Species fruticosa, flava omnium acerrima, simulque omnium vulgarissima in utrâque Indiâ. Virtus seminum capsici experienciâ comprobata a Cl. Bergio (Mat. Med. pag. 147.) laudatur ad evincendam pertinaciam febrium intermittentium : & , si bene memini, in Indiâ utuntur illo in hunc finem, sicut etiam uti solent Pipere, Zingibere, & Sinapi, quibus similis virtus.

Habitant omnes istæ species cultæ in Cochinchinâ, & in Chinâ.

GENUS XXXIII. SOLANUM.

Char. Gener. Cor. rotata. *Antheræ* subcoalitæ : apice poro gemino dehiscentes. *Bacca* 2-locularis. Lin. sy. pl. G. 268.

* *Inermia*.

Sp. 1. *SOLANUM VERBASCIFOLIUM*. α Cây Chià bòi.
 Differ. spec. Sol. caule inermi, fruticoso : *foliis* ovatis tomentosis : *umbellis* compositis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Frutex* caule erecto, tereti, inermi, 8-pedali : *ramis* patentibus. *Folia* ovata, acuta, integerrima, cinereo-tomentosa, alterna, petiolata. *Flos* albus, parvus, axillaris, & terminalis : racemis umbellatis. *Bacca* 2-loculares, globosæ, luteæ, diametro

metro semipollicari.

Solanum maximè tomentosum, spinis carens, Virginianum. Pluk. Alm. p. 351. tab. 316. f. 1. Aguara-quiya. Pif. Brasil. p. 224. Habitat incultum in Cochinchinâ.

+ Sp. 2. *SOLANUM BIFLORUM*. α , β Thien phao.

Differ. spec. Sol. caule inermi, fruticoso: *foliis* ovatis, villosis: *pedunculis* geminis.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, inermis, 3-pedalis: *ramis* diffusis. *Folia* ovata, sub-acuta, integerrima, utrinque villosa, alterna. *Flos* albus, lateralis: *pedunculis* 2-natis, 1-floris, erectis. *Calyx* 10-fidus, laciniis subulatis. *Bacca* parva, subrotunda, rubra. Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ.

+ Sp. 3. *SOLANUM ALBUM*. α Cà co.

Differ. spec. Sol. caule inermi, suffruticoso: *ramis* prostratis: *foliis* oblongis angulatis: *pedunculis* polyfloris.

Hab; & notæ. *Caulis* suffruticosus, subinermis: *ramis* tortuosis, longis, procumbentibus. *Folia* oblonga, angulata, sparsa, petiolata. *Flos* albus, lateralis, *pedunculis* polyfloris. *Bacca* mediocris, globosa, colore viridis, albo maculata. Habitat spontaneum in Cochinchinâ.

Trongum Agreste, Album. Rumph. Amb. l. 8. c. 48. p. 241.

Virtus radicis Odontalgica. *Bacca* edulis.

+ Sp. 4. *SOLANUM DICHOTOMUM*. β Kam ngi van.

Differ. spec. Sol. caule inermi, suffruticoso: *foliis* cordato-lanceolatis: *pedunculis* dichotomis.

Hab; & notæ. *Caulis* suffruticosus, inermis, pilosus, diffusus, ramosus. *Folia* cordata, lanceolata, integerrima, tomentosa, alterna, petiolata. *Flos* lateralis, *pedunculis* dichotomis. *Bacca* parva, globosa, rubra.

Habitat Cantone Sinarum, spontaneum.

Sp. 5. *SOLANUM NIGRUM*. α Cây lu lu dục.

Differ. spec. Sol. caule inermi, herbaceo: *foliis* ovatis, dentato-angulatis: *racemis* distichis, nutantibus. Lin. sp. 17.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, inermis, teres, glaber, erectus, 3-pedalis: *ramis* patentibus. *Folia* ovata, acuta, subcrenata, tomentosa, alterna, petiolata. *Flos* albus, axillaris, umbellulis parvis, nutantibus. *Bacca* rotunda, parva, nigra. Habitat incultum in Cochinchinâ.

Burm. Ind. pag. 55. Nelen tsjunda. Rheed. Malab. 10. p. 105. tab. 75.

R

Vir-

Virtus. Refrigerans, Anodyna, Repellens. Folia externè applicata valent contra cephalgiam, hæmorrhoides, paronychiam, cancrum, & ulcera corrosiva: sed cautè utenda.

Sp. 6. SOLANUM ÆTHYOPICUM. α Cà tién.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, herbaceo: *foliis* ovatis, repando-angulatis: *pedunculis* fertilibus unifloris, cernuis. Lin. sp. 18.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, inermis annuus: *ramis* diffusis. *Folia* ovato-oblonga, sinuato-repanda. *Flos* solitarius, violaceus: *calyce*, & *corollâ* 6-fidis: *staminibus* 6. *Bacca* sphæroidea, 6-lobata, magna, glabra edulis: in multis alba, in aliis purpurea.

Habitat in Cochinchinâ, & Chiuâ, in hortis cultum.

Pluk. Phyt. t. 226. f. 4. Bauh. Pin. p. 167. Solanum Pomiferum, fructu rotundo, striato, duro.

Sp. 7. SOLANUM MELONGENA. α Cà ăn. β Kie tsù.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, herbaceo: *foliis* ovatis, tomentosis: *pedunculis* pendulis, incrassatis: *calycibus* inermibus. Lin. sp. 19.

Hab; & notæ. *Caulis* inermis, herbaceus, annuus, crassus, tortuosus, 2-pedalis: *ramis* reclinatis, plerumque inermibus, aliquando aculeatis. *Folia* ovata, sinuata, tomentosa, magna, pauca, sparsa: *petiolis* crassis, fusco-purpureis, in aliis folio concoloribus. *Flos* dilutè violaceus, *pedunculis* axillaribus, incrassatis, deorsum flexis, 1-floris, sæpius solitariis, non raro 2-3-natis. *Bacca* magna, nitida, 2-ocularis, polysperma, edulis. Hujus sunt varietates: 1 fructu oblongo, violaceo: 2 fructu oblongo, albiissimo: maiori: 3 fructu globoso, violaceo: 4 fructu globoso albo: 5, fructu globoso albo, & violaceo variegato.

Habitat in Chinâ, & Cochinchinâ: imo in toto fere orbe non nimis frigido.

Trongum Hortense. Rumph. Amb. 1. 6. c. 46. t. 85. Belingola. Piso. Brasil. pag. 210. Fockii fockii. Bont. Jav. pag. 123.

Observ. Solanum Infanum (Linnæi sp. 20.) non est specie diversum a Melongenâ; siquidem aculeos illius, per quos videbatur distinguui, ego sæpe observavi in istâ, ex eisdem feminibus, & in eodem horto nata: ita ut plantæ ejusdem omnino originis viderentur pleræque inermes, aliæ aculeatæ seorsim, vel calyce, vel foliis, vel caule, aut ramis. Idem ante me notaverat accuratissimus Rumphius. Vide pag. 239. libro, & capite supra citatis.

Sp. 8. SOLANUM LYCOPERSICUM. α Cà tau tláng.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, herbaceo: *foliis* pinnatis incis: *racemis* simplicibus. Lin. sp. 13.

Hab;

Hab; & notæ. *Caulis* inermis, herbaceus, annuus, pilosus, teres; sesquipedalis: ramis prostratis. *Folia* ovato-lanceolata, pinnato-incisa, tomentosa, parva. *Flos* luteus, racemis simplicibus, sparsis. *Bacca* alba, mediocris, subrotunda, 3-loba, glabra. Habitat in Cochinchinâ.

Solanum Pomiferum, fructu rotundo, striato, molli. Bauh. Pin. pag. 167. *Pomum amoris*. Rumph. Amb. l. 9. c. 49. tab. 154. f. 1. Habitat incultum in hortis, & agris Cochinchinæ.

Sp. 9. SOLANUM PERUVIANUM. α Cà tau vàng.

Differ. spec. Sol. *caule* inermi, herbaceo: *foliis* pinnatis, incisis, tomentosis: *racemis* 2-partitis, foliosis: *baccis* subpilosis. Lin. sp. 14.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, inermis, diffusus, ramosus. *Folia* pinnata, incisa, tomentosa. *Flos* coloris aurei: *racemis* 2-partitis, foliosis: *antheris* sub-coalitis. *Bacca* crocea, pilosa, parva, subrotunda, compressa, 3-locularis, polysperma, edulis.

Habitat incultum in hortis Cochinchinæ.

Lycopersicon pimpinellæ folio. Few. Peruv. 3. p. 37. t. 25.

** *Aculeata*.

Sp. 10. SOLANUM MAMMOSUM. α Cà ung.

Differ. spec. Sol. *caule* aculeato, herbaceo: *foliis* cordatis, angulato-lobatis, utrinque villosis, aculeatis. Lin. sp. 23.

Hab; & notæ. *Caulis* annuus, durus, crassus, 5-pedalis, erectus, aculeatus, tomentosus, ramosus. *Folia* (ex Solanis) maxima, subrotunda, angulato-lobata, sæpe cordata, utrinque aculeata, villosa-cinerea, sparsa. *Flos* albus, pedunculis lateralibus, polyfloris. *Calyx* inermis, 5-fidus, pilosissimus. *Bacca* mediocris, rotunda, lutea, hispida.

Solanum Indicum, spinosum, frutescens, maximum, villosum totum, fructibus croceis. Burm. Zeyl. pag. 218. Ind. pag. 56.

Habitat agreste in Cochinchinâ.

Sp. 11. SOLANUM INDICUM. α Cà hoang gai.

Differ. spec. Sol. *caule* aculeato, fruticoso: *foliis* cuneiformibus, angulatis, subvillosis, integerrimis: *aculeis* utrinque rectis. Lin. sp. 26.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, aculeatus, 3-pedalis, erectus: ramis patentibus. *Folia* ovata, subacuta, pinnato-sinuata, utrinque aculeata. *Flos* dilute violaceus, lateralis, pedunculis polyfloris, erectis: *calycibus* aculeatis. *Bacca* parva crocea, subrotunda.

Solanum Indicum, frutescens, spinosum, borraginis flore, fructu croceo, rotundo, minimo. Herm. Mus. Zeyl. pag. 65. Burm. Zeyl. t. 102. p. 220.

Habitat agreste in Cochinchinâ.

† Sp. 12. *SOLANUM PROCUMBENS*. α Cà quánh.

Differ. spec. Sol. *Caule* aculeato, suffruticoso, procumbente: *floribus* congestis, terminalibus.

Hab; & notæ. *Caulis* suffruticosus, longus, procumbens, densè aculeatus, ramosus. *Folia* ovata, 5-loba, utrinque villosa, sparsim aculeata: aculeis brevibus, curvis, acutissimis. *Flos* congestus, terminalis, albo-violaceus, parvus, pedunculatus: *calyce* 4-fido, corollâ totatâ 4-partitâ. *Bacca* minima, rotunda, ruberrima, nitida, polysperma.

Habitat in Cochinchinâ inter sepes, & in locis agrestibus.

GENUS XXXIV. *PHYSALIS*.

Char. Gener. *Cor.* rotata. *Stamina* conniventia. *Bacca* intra calycem inflatum, 2-locularis. Lin. fy. pl. G. 267.

Sp. 1. *PHYSALIS SOMNIFERA*. α γ . . .

Differ. spec. *Phys.* *caule* fruticoso: *ramis* rectis: *floribus* confertis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, multiplex, erectus: *ramis* subrectis, patentibus. *Folia* subrotunda, integerrima, glabra, conferta, basi obtusissimâ, inæquali. *Flos* confertus, lateralis, *pedunculis* 1-floris. *Corolla* campanulata, albo-viridis, acutè 5-fida. *Bacca* rubra, subrotunda, 2-locularis, polysperma, intra calycem inflatum, 5-gonum, magnum.

Habitat agrestis in orâ Africae Zanguebar: ubi eam examinavi Botanice, non Medicè.

Solanum Somniferum verticillatum. Bauh. Pin. p. 166. n. 7. Clus. hist. 2. p. 85.

Sp. 2. *PHYSALIS ANGULATA*. α Lu lu cái.

Differ. spec. *Phys.* *ramosissima*: *ramis* angulatis, glabris: *foliis* ovatis, dentatis. Lin. sp. 9.

Hab; & notæ. *Caulis* annuus, sesquipèdalis: *ramis* multis angulatis, tortuosis, diffusis, glabris. *Folia* ovata, acuminata, subserrata, rugosa, alterna. *Flos* albus, axillaris, solitarius. *Bacca* rotunda, rubra, pendula, vesicâ calycis inclusa.

Alkekengi Indicum glabrum, capfici folio. Dill. Elth. 12. tab. II. f. II.

f. II. Burm. Zeyl. pag. 10. Camarú. Pif. Braf. fig., pag. 223.
Habitat spontanea in Cochinchinâ.

Sp. 3. PHYSALIS PUBESCENS. α Lu lu loun.

Differ. spec. Phys. *ramosissima*, *foliis* villoso-viscosis : *floribus* pendulis. Lin. sp. 10.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , 1 - pedalis , teres , fuscus , pubescens , ramosissimus. *Folia* basi rotunda , apice acuta , ferrato-incisa , villosa , alterna , petiolis longis. *Flos* luteo-viridis , axillaris , solitarius : *pedunculis* pendulis , nutantibus : *corollâ* campanulatâ , leviter 5 - fidâ : *calyce* 5 - fido , acuto , erecto , baccam includente globosam , luteam , 2 - locularem.

Habitat inculta in Cochinchinâ.

Burm. Ind. pag. 55. Alkekengi. Virginianum fructu luteo Few. Peruv. 3. pag. 5. t. 1.

Sp. 4. PHYSALIS ALKEKENGI. β Soàn tsiâm. α Toan tuông.

Differ. spec. Phys. *foliis* geminis , integris , acutis : *caule* herbaceo , infernè subramoso. Lin. sp. 7.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , sesquipedalis , erectus , teres , glaber , parum ramosus. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , glabra , nunc gemina , nunc sparsa. *Flos* albus , lateralis , solitarius : *pedunculis* pendulis. *Bacca* globosa , rubra , calyce vesiculari fota.

Habitat in Chinâ , & Cochinchinâ.

Halicacabus Indicus , minor. Rumph. Amb. l. 10. cap. 44. tab. 26. f. 1. p. 61. Solanum Vesicarium. Bauh. Pin. p. 166. n. 2.

Virtus. Totius herbæ. Refrigerans , Diuretica. Similem virtutem habent præcedentes species Angulata , & Pubescens.

GENUS XXXV. LYCIUM.

Char. Gener. *Cor.* tubulosa , fauce clausa filamentorum barbâ. *Bacca* 2 - locularis , polysperma. Lin. sy. pl. G. 273.

Sp. 1. LYCIUM BARBARUM. β Kêu kî. α Câu khi.

Differ. spec. Lyc. *foliis* lanceolatis : *calycibus* sub-bifidis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Frutex* 4 - pedalis , cespitosus , erectus , ramis assurgentibus : aculeis rectis , solitariis , sparsis. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , nunc congesta , nunc sparsa. *Flos* purpurascens , solitarius , axillaris , pedunculo longo , reflexo. *Calyx* erectus , 3 - fidus : laciniâ unâ 2 - dentatâ. *Corolla* infundibuliformis , 5 - fida : staminibus corollæ æqualibus , ejus faucem barbâ densâ cludentibus. *Bacca* parva , rubra , ovata , 2 - locularis , polysperma.

Habi-

Habitat Cantone Sinarum.

Virt. Baccarum in Medicinâ sinensi. Tonica, Analeptica, Cephalica. Utuntur infusione in vino: etiam simplici decocto in aquâ.

Jasminoides Sinense, halimi folio longiore, & angustiore. Duham. Arb. 1. p. 306. tab. 121. f. 4. Burm. Ind. pag. 59. Lycium Barbarum.

† Sp. 2. LYCIUM COCHINCHINENSE. α Cây sắn lát.

Differ. spec. Lyc. *foliis* oblongis obtusis: *caule* inermi: *cymis* terminalibus.

Hab; & notæ. *Frutex* 4-pedalis, sub-erectus, ramosus, inermis. *Folia* oblonga, obtusa, integerrima, crassa, glabra, alterna. *Flos* terminalis, albus, cymis pedunculatis. *Calyx* 5-fidus. *Corolla* tubulosa, limbo 5-fido, reflexo. *Stamina* 5, corollæ subæqualia, pilis multis confita, tubum corollæ obstruentibus. *Bacca* subrotunda, 2-locularis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† GENUS XXXVI. ARGYREIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-phyllum, inferum, coloratum, permanens: foliolis ovatis, concavis, pilosis, post fructificationem expansis, binis exterioribus maioribus.

Cor. Monopetala: tubo brevi, crasso, ambiente nectarium 5-crenatum: limbo 5-partito, laciniis oblongis, plicatis, reflexis.

Stam. Filamenta 5, conniventia, limbo breviora, basi incrassata, pilosa, ori tubi affixa. Antheræ sagittatæ, stantes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus filiformis, æqualis staminibus. Stigma Capitatum, emarginatum.

Peric. Bacca subrotunda, exsucca, 4-locularis, 1-sperma.

Sem. Hinc rotunda, inde angulata.

Nom. (Αργυρεος argenteus) a foliis plantæ splendorem argenteum imitantibus.

Char. Gener. Cal. 5-phyllus, coloratus. Cor. 5-partita, plicata. Bacca 4-locularis, 1-sperma.

† Sp. 1. ARGYREIA OBTUSIFOLIA. α Lá bạc thau.

Differ. spec. Arg. *foliis* ovatis, obtusis: *paniculis* subterminalibus.

Hab. *Caulis* fruticosus, inermis, longus, scandens, acirrhus: *ramis* paucis. *Folia* ovata, obtusa, integerrima, alterna, subtus pubescentia, albicantia, splendentia, plana, petiolata. *Flos* albus, paniculis laxis, subterminalibus. *Bacca* exsucca, rubra. Ha-

Habitat in Cochinchinâ per fepes scandens.
Virtus. Subastringens.

† Sp. 2. ARGYREIA ACUTA. β Pă hồ thân.

Differ. spec. Arg. *foliis* ovatis, acutis : *corymbis* axillaribus.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, scandens. *Folia* lanceolato-ovata ; integerrima, tomentoso-splendentia, alterna. *Flos* albus : corymbis lateralibus, pedunculo communi longo : filamentis corollâ brevioribus : *calyce* colorato : *corollæ* laciniis plicatis.

Habitat in Sinis, a præcedenti non admodum differens.

† Sp. 3. ARGYREIA ARBOREA. α, β Truong Xuên hĩa.

Differ. spec. Arg. *caule* arboreo : *foliis* rugosis : *racemis* terminalibus.

Hab ; & notæ. *Caulis* arboreus, 8-pedalis : *ramis* patentibus. *Folia* ovata, acuta, integerrima, rugosa, glabra, reflexa. *Flos* terminalis, luteus, racemosus : *calyce* 5-fido, inflato, rubro : *corollæ* tubo filiformi, longiusculo : limbo 5-partito, laciniis rotundatis, plicatis. *Bacca* 4-ocularis, 1-sperma, calyce permanente fota.

Habitat in sylvis, & colitur in hortis tam in Cochinchinâ, quam in Chinâ.

Virtus. Attenuans, Resolvens, Abstergens. Usus frequentior externus in inflammatione, & tumore mammillarum, facto cataplasmate ex foliis, & radice simul contusis.

Observ. Est hujus variatio flore albo, & baccâ plerumque 2-sperma. Habitus primæ, & secundæ speciei admodum similis est Argophylli nitidi, præcipuè foliis tomento sericeo albo splendentibus. Lin. Jun. sup. plant. p. 156.

† GENUS XXXVII. CERIUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-partitum, inferum, persistens : laciniis subulatis, erectis.

Cor. Monopetala, campanulata, calyce vix longior : limbo suberecto, 5-fido : laciniis, & fissuris rotundatis.

Stam. Filamenta 5, subulata, erecta, tubo inhærentia, corollâ longiora. Antheræ oblongæ, incumbentes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus subulatus, æqualis staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Bacca parva, globosa, locularis : loculis multis, pentagonis, regularibus, 1-spermis, versus peripheriam simplici ordine dispositis.

Sem.

Sem. Angulata, parva.

Nom. (Κερίον favus) a formâ pericarpîi cellulis polygonis favum mellis repræsentantis.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus, inferus. *Cor.* campanulata. *Bacca* cellulis pentagonis monospermis.

† Sp. 1. CERIUM SPICATUM. α. Cây Chát chát.

Differ. spec. *Cer. foliis* polynerviis: *spicis* terminalibus.

Habitus. *Caulis* herbaceus, annuus, sesquipedalis, simplex, teres, erectus: *radice* repente. *Folia* lato-lanceolata, sub-integerrima, polynervia, glabra, alterna, petiolata. *Flos* albus, pedunculatus: *spicis* longis, simplicibus, erectis, terminalibus: bracteis floralibus filiformibus.

Habitat absque culturâ in hortis Cochinchinæ.

Observ. Convenit cum Brunfelsiâ Plumieri seminibus tunicæ baccae appositis: differt cellulis pericarpîi, calyce, & tubo corollæ.

GENUS XXXVIII. CERBERA.

Char. Gener. Contorta. Drupa monosperma. Lin. fy. pl. G. 319.

† Sp. 1. CERBERA SALUTARIS. α. Cây Múop sác.

Differ. spec. *Cerb. foliis*, & *fructibus* ovalibus.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris: succo lactescente: *ramis* expansis. *Folia* oblongo-ovalia, obtusa, integerrima, nitida, costis obliquis, sparsa, ad apicem ramorum conferta, subpetiolata. *Flos* albus, inodorus, racemis parvis, subterminalibus. *Calyx* 5-fidus, laciniis subulatis, longis, erectis. *Corolla* hippocrateriformis, tubo longo, curvo: limbo 5-partito, laciniis oblongis, carnosus, patentibus, nec contortis. *Filamenta* 5, medio tubo insistentia, eidem æqualia: antheris oblongis, stantibus. *Germen* ovatum, minimum. *Stylus* staminibus longior, crassus, curvatus: pressione gibbosâ tubum corollæ semper disrumpens. *Stigma* turbinatum, verticaliter compressum, apice truncatum. *Pericarpium* drupa ovalis, magna, pelliculâ lævi, hinc lutea, inde rubra, fructui Mangiferæ simillima: nuce fibroso-lignéâ: nucleo simplici, nec venenato.

Habitat prope maris litora in Cochinchinâ.

Lactaria Salubris. Rumph. Amb. 1. 3. pag. 255. tab. 84. Arbor ista propius ad nostram accedit, quam illa ab eodem Rumphio descripta cap. 38. tab. 81., a Linnæo dicta Cerbera Manghas. Et adhuc longius distat Manghas lactescens, foliis Nerii crassis. Burm. Zeyl.

p. 151. t. 70. In nostrâ quidem observavi coronam laciniatam ad os tubi a nectario Nerii non discrepantem. Drupa cerberæ, nascentis ad oras freti Malacencis, ibi a me observata est semiliter ovalis, & nucleo simplici. Florem autem non vidi.

GENUS XXXIX. TECTONA.

Char. Gener. *Stigma* dentatum. *Drupa* sicca, spongiosa, intra calycem inflatum. *Nucleus* 3-locularis. Lin. Jun. sup. pl. G. 1371. p. 20.

Sp. I. TECTONA THEKA. α Cày Sao.

Differ. spec. Tect. *foliis* ovatis, oppositis: *racemis* laxis, terminalibus.

Hab; & notæ. *Arbor* altissima: *cortice* glabro: *ramis* ascendentibus. *Folia* maxima, ovata, acuta, integerrima, basi obliqua, costis oppositis, incurvis, crassis, superius glabra, aspera, inferius lanuginosa, opposita, petiolata. *Flos* albus, terminalis: *racemis* magnis, erectis, ordinatè divisis: *corollâ* infundibuliformi, 5-partita. *Pericarpium* drupa parva, subrotunda, 3-locularis, tecta calyce vesiculari-inflato, apice 5-fido hiante.

Habitat in vastis sylvis provinciæ *Doûng nai*, ad confinia Cochinchinæ, & Cambodiæ.

Jatus. Rumph. Amb. l. 4. c. 13. tab. 18. Theka. Rheed. Malab. 4. p. 57. t. 27. *Quercus Indica*. Bont. Jav. l. 6. c. 16. p. 151. Theka Marten. Samatr. pag. 129.

Usus. Lignum hujus arboris est omnium optimum ad ædificandum; præcipuè naves. Non tam venustate, quam viribus, & constantiâ pollet; nam contra teredinem, formicas albas, in Indiâ valde noxias, & contra nimium humorem perstat incorruptum.

† GENUS XL. DISSOLENA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, inferum, 5-fidum: laciniis subulatis; erectis.

Cor. Infundibuliformis: tubo longo, biformi: inferiori crassiore, 5-gono, staminifero: superiori cylindrico: limbo 5-fido, patente.

Stam. Filamenta 5, capillaria, brevissima, infra os tubi inferioris insidentia. Antheræ ovatæ, erectæ.

Pist. Germen ovatum. Stylus filiformis, brevior staminibus. Stigma sub-ovatum, crassum, scabrum.

Peric. Drupa parva, ovata; nuce compressâ scabrâ; nucleo simplici.

S

Nom.

Nom. ($\Delta\acute{\iota}\varsigma$ bis, $\Sigma\omega\lambda\acute{\eta}\nu$ tubus) ob duplicem corollæ tubum.

Char. Gener. *Drupa* nuce scabrâ. *Cor.* tubus 2-formis. *Stigma* ovatum.

† Sp. 1. DISSOLENA VERTICILLATA. β Mat fa.

Differ. spec. Dif. *foliis* oppositis, stellatisque: *racemis* terminalibus. Hab. *Arbor* parva, 8-pedalis: *ramis* patentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, inferiora opposita, summa stellata terna, quateraque. *Flos* albus, *racemis* subdivisis, terminalibus. *Drupula* nigra, glabra.

Habitat in provinciâ Cantonienfi Sinarum.

GENUS XLI. VARRONIA.

Char. Gener. *Cor.* 5-fida. *Drupa* nucleo 4-loculari. Lin. sy. pl. G. 279.

† Sp. 1. VARRONIA SINENSIS. β Xân chũ Yũ. α Sôn châu đũu.

Differ. spec. Var. *foliis* ovato-lanceolatis, nitidis: *pedunculis* polyfloris.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris, ramis patentibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, nitida, opposita, alternaque, sub-petiolata.

Flos albus, pedunculis polyfloris, lateralibus, & terminalibus. *Cal.*

1-phyllus, subcampanulatus, 5-fidus, brevis. *Cor.* campanulata,

1-petala, tubo brevi, crasso: limbo 5-partito, laciniis ovatis,

patentibus, æqualibus. *Filamenta* 5, subulata, ori tubi inserta, corollæ subæqualia: antheris ovatis, incumbens. *Germen* ovatum

Stylus brevis. *Stigma* 4-fidum. *Drupa* parva, ovata, glabra, rubra,

acida, edulis: nukulâ 4-loculari.

Habitat in variis locis imperii Sinensis.

Virtus. Druparum pulpa est in frequenti usu apud Sinenses Medicos: a quibus æstimatur sub-astringens, exsiccans, Cephalica, renes, & vesicam roborans.

GENUS XLII. PHYTEUMA.

Char. Gener. *Cor.* rotata, laciniis linearibus, 5-partita. *Stigma* 2-3-fidum. *Caps.* 2-3-locularis, infera. Lin. sy. pl. G. 236.

† Sp. 1. PHYTEUMA BIPINNATA. β Tcha leang tráo.

Differ. spec. Ph. *foliis* bipinnatis, serratis: *racemis* terminalibus.

Hab;

Hab; & notæ. *Caulis* subfruticosus, erectus: *ramis* angulatis, sulcatis, patentibus. *Folia* 2-pinnata, lanceolata, ferrata, venosa. *Flos* albus, racemis subdivisis, terminalibus, amplis. *Cal.* brevis, 5-fidus. *Corolla* subcampanulata, 5-fida. *Stigma* 3-fidum. *Pericarpium* inferum, perforatum, evalve, turbinatum, 3-loculare, polyspermum. *Stamina* 5, brevia.

Habitat in suburbiis Cantonisnibus.

Observ. *Corolla* non est *Phyteumæ* propria. *Pericarpium* potius dicitur *Bacca*, quam *Capsula*. Cui autem generi adscribenda, ne novum constituat?

† Sp. 2. PHYTEUMA COCHINCHINENSIS. α Cây thuốc mội.

Differ. spec. Ph. *foliis* bipinnatis rugosis: *pedunculis* divaricatis.

Hab; & notæ. *Caulis* subfruticosus, suberectus, multiplex, 5-pedalis. *Folia* lanceolata, ferrata, rugosa, 2-pinnata bijuga, cum impari maiori. *Flos* albus, subterminalis, pedunculis polyfloris, divaricatis: *calyce* 5-dentato, minimo: *corolla* rotata, 5-partita, laciniis acutis. *Bacca* infera, subrotunda, pertusa, parva, 1-locularis, polysperma: *feminibus* plurimis, subrotundis, minutissimis. *Stigma* non annotavi.

Habitat in montibus Cochinchinæ, ubi usu Medico indigenis fatis nota.

Observ. Hujus plantæ *corolla*, *calyx*, & *stamina* *Phyteumæ* conveniunt: *pericarpium* minimè. *Habitus* præcedenti speciei valde proximus.

GENUS XLIII. CAMPANULA.

Char. Gener. *corolla* campanulata, fundo clauso valvis staminiferis. *Stigma* 3-fidum. *Capsula* infera, poris lateralibus dehiscens. Lin. fy. pl. G. 234.

† Sp. 1. CAMPANULA REPENS. α . . .

Differ. spec. Camp. *caule* subdiviso, repente: *foliis* oblongis, carnosis: *floribus* solitariis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, procumbens, subdivisus, ramosissimus ramusculis repentibus. *Folia* oblongo-ovata, integerrima, parva, carnosæ, pilosæ, oppositæ. *Flos* albus, sessilis, axillaris, solitarius: *calycibus* acutis, erectis: *corollis* campanulatis, 5-fidis, parvis. *Capsula* infera, 3-gono-rotunda, pilosæ, 3-loculares, 1-sperma. *Corollæ* laciniæ rotundatæ, acuminatæ. *Stigma* 3-fidum.

Habitat inculta in agris Cochinchinæ.

GENUS XLIV. MORINDA.

Char. Gener. *Flores* aggregati, monopetali. *Stigma* 2 - fidum. *Drupae* aggregatae. Lin. fy. pl. G. 252.

Sp. 1. MORINDA UMBELLATA. α Cây Ngé bà.

Differ. spec. Mor. *foliis* lanceolato-ovatis : *pedunculis* confertis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Caulis* arboreus , 6 - pedalis , ramis patentibus. *Folia* lanceolata , integerrima , hispida , opposita , petiolata. *Flos* albus : *pedunculis* confertis , lateralibus : *corollis* superis , rubulosis , 5 - fidis. *Bacca* composita , subrotunda , parva , lutescens , formata ex drupulis carnosis , 1 - locularibus , feminibus osseis. *Stamina* 5.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Bancudus Angustifolia. Rumph. Amb. l. 5. c. 13. tab. 98. Ibi describitur arbor mediocris , pedunculis solitariis , in quo a nostrâ , & a Linnæunâ differt.

Ufus. Decoctum radicis præstat ad tingendas telas colore croceo permanente : rubro pariter , si lignum Sappan admisceatur.

Sp. 2. MORINDA CITRIFOLIA. α Cây Nhau.

Differ. spec. Mor. *Arborea* : *pedunculis* solitariis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Arbor* 8 pedes alta : *coma* latissimâ. *Folia* lanceolato-ovata , integerrima , glabra , nitida , opposita , sparsaque. *Flores* albi , aggregati , infundibuliformes , 5 - fidi : *staminibus* 5 : *stigmatibus* 2 - fido. *Bacca* pedunculo solitario , oblongo-ovata , tuberculosa , succosa , luteo-viridis , graveolens , edulis , sapore ardente , composita ex drupulis inter se coalitis , monospermis.

Habitat culta in hortis Cochinchinensibus.

Bancudus Latifolia. Rumph. Amb. l. 5. c. 14. tab. 99. Arbor Conifera Macandou. Bont. Jav. l. 6. p. 97. fig. ibi.

Virtus foliorum , & fructus. Calefaciens , Emolliens , Deobstruens , Emmenagoga. In dysuriâ dolorem mitigat , & materiam morbosam per urethram expellit.

Sp. 3. MORINDA ROYOC. α Cây Ngón.

Differ. spec. Mor. procumbens. Lin. sp. 3. Cliff. p. 73.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus , procumbens , tenuis , 6 - pedalis : ramis brevibus. *Folia* parva , ovata , integerrima , glabra , obscure viridia , opposita. *Flos* albus , aggregatus : *pedunculis* confertis , terminalibus : *corollâ* infundibuliformi , 4 - fida , *staminibus* 4 : *stigmatibus* 2 - fido. *Drupulae* singulae 2 - loculares , 1 - spermæ , com-

ponen-

ponentes baccam parvam, subrotundam, carnosam, ggregatam; odore, & sapore Mor. Citrifoliæ similem.

Habitat inculta in Cochinchinâ.

Aublet. Guian. pag. 200. Periclymenum Americanum, e cujus radice fit atramentum. Pluk. Alm. 287. tab. 212. f. 4.

GENUS XLV. NAUCLEA.

Char. Gener. Cor. infundibuliformis. Semen 1, inferum, 2 - loculare. Receptaculum commune globosum. Lin. sy. pl. G. 239.

Sp. 1. NAUCLEA ORIENTALIS. α Cây gáo.

Differ. spec. Nauc. foliis oppositis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. Arbor magna, trunco recto: ramis patentibus. Folia ovata, obtusa, integerrima, magna, glabra, petiolata, opposita, costis crassis, parallelis, curvis. Flos terminalis, solitarius, pedunculo longo, compositus ex flosculis plurimis flavis in globum bipollicarem aggregatis. Cal. communis nullus. Perianthium proprium carnosum, oblongum, inæqualiter polyfidum. Corolla infundibuliformis, plerumque 5 - fida: staminibus totidem brevibus. Stylus longissimus, undique conglobatus in capitulum magnum canescens, aureos flosculos conjunctis viribus occultans. Stigma integrum, turbinatum, acuminatum. Semina solitaria, infera, oblonga, angulata, scabra, 2 - 3 - locularia, receptaculo ovato insidentia. Bacca composita fit ex perianthiis flosculorum carnosus, coalescentibus irregulariter in corpus globosum, lacunosum.

Habitat in sylvis planis, & prope rivos in Cochinchinâ.

Bancalus Latifolia, Arbor noctis. Rumph. Amb. l. 4. c. 47. tab. 54.

Bancalus mas, sive angustifolia Rumph. c. 48. tab. 55. hujus est varietas, cum inter se parum differant.

Ufus. Lignum colore flavum, solidum, & pulchrum ad quælibet opera idoneum est, si intra domum servetur: sed pluviae, & acri expositum citò corrumpitur.

+ GENUS XLVI. DASUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, breve, coloratum, leviter 5 - fidum: laciniis obtusis.

Cor. Monopetala, supera, campanulata, undique pilosissima: limbo 5 - fido, calyce duplo longiore.

Stam. Filamenta 5, brevissima, basi corollæ insidentia. Antheræ biliculares, stantes.

Pist.

Pist. Germen subrotundum, calyce vestitum. Stylus filiformis corollæ æqualis. Stigma 5 - fidum : laciniis oblongis, erectis.

Pericarpium. Bacca calycina, compresso-rotunda, umbilicata, 1 - sperma.

Sem. Sphæroideum.

Nom. (*Δασύς* hirsutus) a notabili floris hirsutie.

Char. Gener. *Corolla* campanulata, hirsutissima. *Stigma* 5 - fidum. *Bacca* calycina, 1 - sperma.

† Sp. 1. *DASUS VERTICILLATUS*. α *Cây Caõng*.

Differ. spec. *Das. foliis* lanceolatis : verticillis florum axillaribus.

Hab. *Arbor* mediocris : ramis expansis. *Folia* lanceolata, integerrima, undulata, subtus tomentosa. *Flos* albus, sessilis : verticillis axillaribus.

Habitat agristis in Cochinchinâ.

† GENUS XLVII. *HELIXANTHERA*.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium cylindraceum, truncatum, coloratum, suffultum squamulâ ovatâ, carnosâ, calyci concolore.

Cor. Monopetala, supera : tubo brevi : limbo 5 - partito, reflexo : laciniis oblongis, obtusis. Nectarium pentalaterum, apice 5 - fidum, stylum arctè comprimens.

Stam. Filamenta 5, filiformia, fauci corollæ inhærentia. *Antheræ* lineares, spiraliter revolutæ.

Pist. Germen oblongum, calyce occultum. Stylus æqualis staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Bacca calycina, oblongo-ovata, 1 - sperma.

Sem. 1. ovatum.

Nom. (*Ἑλῑξ* spira) ab antheris spiralibus.

Char. Gener. *Cal.* oblongus, truncatus. *Cor.* 5 - partita. *Antheræ* spirales. *Bacca* calycina, 1 - sperma.

† Sp. 1. *HELIXANTHERA PARASITICA*. α *Chanh côi đỏ*.

Differ. spec. *Hel. foliis* lanceolatis : *spicis* axillaribus.

Hab. *Caulis* parasiticus, lignosus, longus, ramosus. *Folia* lanceolata, glabra, integerrima, undulata, apice reflexo. *Flos* coccineus, par-

parvus, spicis longis, simplicibus, axillaribus. *Calyx*, & *bacca* ejusdem coloris coccinei.

Habitat, & adrept arboribus cultis in hortis Cochinchinæ.

† GENUS XLVIII. AIDIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, 5-dentatum, erectum.

Cor. Monopetala, supera, hippocrateriformis: tubi fauce lanosâ: limbo 5-partito, laciniis lanceolatis.

Stam. Filamenta nulla. Antheræ 5, lineares, incisuris corollæ insertæ.

Pist. Germen ovatum. Stylus æqualis staminibus. Stigma ovato-oblongum.

Peric. Bacca ovata, calycina, parva, umbilicata, 1-sperma.

Sem. 1-ovatum.

Nom. (Αἰδιος æternus) a longissimâ duratione ligni hujus arboris.

Char. Gener. Cor. hippocrateriformis, fauce lanosâ. Antheræ lineares. Bacca calycina, 1-sperma.

† Sp. 1. AIDIA COCHINCHINENSIS. α. Cây Trại.

Differ. spec. Aid. *foliis* lanceolatis, oppositis: *racemis* laxis, axillaribus.

Hab. Arbor magna: ramis patentibus. Folia lanceolata, integerrima, glabra, opposita. Flos albus, racemis laxis, brevibus, axillaribus.

Ufus. Lignum istius arboris est album, & grave, ex fibris crassis compositum, nec pulchrum. Valet imprimis ad infimas ædificiorum contignationes, & sublicos pontes struendos; nam sub terrâ, vel aquâ diutissimè persistit indemne.

† GENUS XLIX. ANTHERURA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium tubulosum, persistens: limbo brevi, 4-fido, laciniis acutis.

Cor. Monopetala, supera, rotata, 5-partita: laciniis acutis.

Stam. Filamenta 5, brevissima, fauci corollæ insidentia. Antheræ sagittatæ, stantes: apice caudato, longo, reflexo.

Pist. Germen ovatum. Stylus subulatus, corollâ longior. Stigma simplex.

Peric.

Peric. Bacca calycina, ovata, corticosa, 10-fulcata, 1-locularis; 2-sperma.

Sem. Hinc plana, inde convexo-ovata, 5-fulca.

Nom. (O'upe cauda) propter antheras caudatas.

Char. Gener. Cor. rotata. Antheræ caudatæ. Bacca calycina, 2-sperma.

† Sp. 1. ANTHERURA RUBRA. α Cây lêu.

Differ. spec. Anth. foliis ovato-lanceolatis, oppositis: racemis paniculatis.

Hab. Arbuscula 5-pedalis: ramis diffusis, rubescentibus. Folia ovato-lanceolata, integerrima, glabra, nitida, opposita, petiolis brevibus. Flos albus, filamentis rubris: racemis erectis, magnis, subdivisis, sub-terminalibus. Bacca parva, fusco-rubra.

Habitat inculta, passim obvia in Cochinchinâ.

Caryophyllaster ruber. Malaicè Tsjenckeutan. Rumph. Amb. 1. 5. c. 55. t. 136. Caryophyllaster albus (ibi) est hujus varietas.

Virtus. Resolvens, stimulans. In Odontalgia cum oris intumescentiâ efficaciter operatur, si ex foliorum decocto vapor calidus hiant ore excipiat, qui magnam pituitæ copiam educit, dolorem, & tumorem amovet, dentes roborat.

GENUS L. COFFEA.

Char. Gener. Cor. hippocrateriformis. Stamina supra tubum. Bacca inferè 2-sperma. Semina arillata. Liu. fy. pl. G. 247.

Sp. 1. COFFEA ARABICA. α Cây càphê.

Differ. spec. Cof. floribus 5-fidis: baccis 2-spermis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. Arbor debilis, 8 pedes alta: ramis patentibus, oppositis. Folia lanceolata, integerrima, nitida, undulata, opposita, petiolis brevibus. Flos albus, axillaris, congestus, subsessilis: calyce 4-dentato, minimo, deciduo: corollâ hippocrateriformi, 5-partitâ, laciniis lanceolatis. Bacca ovata, rubra, succosa, dulcis: seminibus binis, arillatis.

Habitat in hortis Cochinchinæ, non indigena, sed ex alio loco advecta.

Hort. Cliff. pag. 59. Pluken. Phyt. tab. 272. f. 1.

Virtus. Exsiccans, Stomachica, Cephalica. Seminum semiuistorum frequentissimus, & in deliciis habetur usus, si decoctum calidum sumatur: valetque ad somnolentiam, & dolores capitis arcendos.

Coffeæ

Coffeæ usus, proprietates, & cultura benè describuntur in Encyclop. Æcon. tom. 4. pag. 48.

† Sp. 2. COFFEA RACEMOSA. γ . . .

Differ. spec. Cof. *Ramosissima*: foliis scabris: *racemis* terminalibus. Hab; & notæ. *Arbuseula* 4-pedalis, ramosissima: *ramis* diffusis, teretibus. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, tuberculis plurimis confita, scabra, opposita, petiolis brevibus. *Flos* superus, subterminalis: *racemis* erectis, brachiatis: *pedunculo* communi longo, 4-gono, partialibus brevioribus, teretibus, oppositis, vel stellatis. *Bacca* infera, subrotunda, parva, rubra, aquosa, 1-locularis, 2-sperma: seminibus hemisphæricis, arillatis, sulco longitudinali notatis.

Habitat agrestis in insulâ Africanâ Mozambicco.

Observ. Coffea Occidentalis Linæi sp. 2., & Coffea Paniculata Aubletii (Guian. pag. 152. tab. 58.) conveniunt cum nostrâ in paniculâ, quam dicunt, brachiata: nostra vero ab illis differt ramis incompositis, foliis scabris, tuberculosis, & baccis rotundis, dispermis. De flore autem sudicium ferre non valeo, quia eo tempore, quo Mozambicci moratus sum mensibus scilicet Julio, Augusto, & Septembri non florebat, sed fructus adhuc recentes servabat.

† Sp. 3. Coffea ZANGUEBARIÆ. γ . . .

Differ. spec. Cof. *corollis* 6-fidis: fructu angulato-nervoso. Hab; & notæ. *Arbor* parva, erecta, 6-pedalis: ramis crassis, brevibus, expansis. *Folia* ovato-lanceolata, glabra, opposita. *Flos* albus, axillaris, polynatus, pedunculis brevibus, 1-floris. *Corolla* hippocrateriformis: limbo 6-7-partito. *Baccæ* rubræ, oblongo-ovatæ, nervis longitudinalibus angulatæ, 2-spermæ, seminibus arillatis, 1-sulcatis.

Habitat in sylvis planis oræ Zanguebariæ continentis Africanæ: indeque a Lusitanis delata, & in hortis culta prope Mozambicum. Odor, sapor, color baccarum omnino similis in tribus supra scriptis speciebus: seminaque in eundem usum adhibentur.

† GENUS LI. DYSODA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-fidum: laciniis subulatis, erectis.
Cot. Monopetala, infundibuliformis, supera: tubo brevi: limbo amplo, reflexo, 5-partito: laciniis 3-fidis, acutis.
Stam. Filamenta 5, brevissima, infra os tubi. Antheræ oblongæ, incumbentes,
T Pest.

Pist. Germen subrotundum, calyce vestitum. Stylus filiformis, corollæ æqualis. Stigma oblongum, villosum, 2-fidum reflexum.

Peric. Bacca subrotunda, calycina, parva, 1-locularis, polysperma. Sem. Plurima, ovata, minima.

Nom. (*Δισωδὲς* foetidum) ex ingrato plantæ odore.

Char. Gener. *Cor.* 5-partita : laciniis 3-fidis. *Bacca* calycina, 1-locularis, polysperma.

+ Sp. 1. DYSODA FASCICULATA. α Man thien huong. β Mán tsien yong. Differ. spec. Dyf. *foliis*, & *floribus* confertis.

Hab. *Caulis* fruticosus, multiplex, 2-pedalis, rectus : *ramis* ascendentibus. *Folia* oblongo-ovata, integerrima, plana, minuscula, sessilia, conferta. *Flos* albus, congestus, terminalis, & lateralis.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ, odore ingrata, aspectu pulchra; eâque utuntur ad discriminandas hortorum areolas, prout Europæi faciunt buxo, & myrto.

GENUS LII. STIGMANTHUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-phyllum, tubo brevi : limbo 5-partito, laciniis filiformibus, longis.

Cor. Infundibuliformis, supera : tubo longo : limbo 5-partito, laciniis ovato-oblongis, patentibus.

Stam. Filamenta 5, brevissima, infra scissuras corollæ inserta. Antheræ oblongæ, reflexæ.

Pist. Germen subrotundum. Stylus filiformis, corollâ longior. Stigma ovatum, fulcatum, maximum.

Peric. Bacca calycina, compressa, tuberculosa, exsucca, 1-locularis, polysperma.

Sem. Oblonga, angulata, ossæa.

Nom. Desumptum a magnitudine exotica stigmatis.

Observ. Affinitatem habet cum *Mussaendâ* : a quâ præcipuè differt pericarpio, & stigmatate.

Char Gener. *Cor.* infundibuliformis. *Stigma* fulcatum, maximum. *Bacca* calycina 1-locularis, polysperma : *seminibus* ossæis.

Sp. 1. STIGMANTHUS CYMOSUS. α Cay bươm rãng.

Differ. spec. Stigm. *scandens* : *foliis* lanceolatis : *stomate* cymoso. Hab.

Hab. *Frutex* magnus, ramosus, scandens, acirrhus, inermis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, opposita. *Flos* albus, Cymis vastis, axillaribus, & terminalibus.

Habitat in sylvis, & montibus Cochinchinæ.

GENUS LIII. GARDENIA.

Char. Gener. *Bacca* infera, polysperma. *Stylus* elevatus, bilobus. *Calyx* laciniis verticalibus. Lin. fy. pl. G. 320.

† Sp. 1. GARDENIA GRANDIFLORA. α Cây Deanh nam.

Differ. spec. Gard. *arborea*, *foliis* lanceolatis: *calycis* laciniis reflexo-falcatis: *baccis* oblongis.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris: *ramis* tortuosis, patentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, nitida, opposita, petiolata. *Flos* albus, magnus, solitarius, sparsus, terminalis, & lateralis, gratum odorem exhalans. *Calyx* oblongus, baccatus, 6-fidus: laciniis linearibus, reflexo-falcatis, corpori floris lateraliter verticalibus. *Cor.* hippocrateriformis, tubo cylindraceo, longo: limbo 6-partito, laciniis ovatis, sub-planis. *Filamenta* nulla. *Antheræ* 6, lineares, sinibus laciniarum medio sui affixæ, extremis liberæ. *Germen* oblongum. *Stylus* clavatus, æqualis tubo. *Stima* ovatum, magnum, solidum, 2-fidum. *Bacca* calycina, oblonga, utrinque subacuta, 6-gona, 1-locularis, polysperma, pulpâ rubrâ plena: *feminibus* plurimis, orbiculatis, nidulantibus: *cortice* tenui, glabro, luteo.

Habitat in Cochinchinâ prope fluvios: indeque in hortos transfertur, ob nitorem foliorum, magnitudinem, candorem, & odorem floris æstimabilis.

Observat. In hâc specie stamina, lacinie calycis, & corollæ fere semper numerantur sex, raro quinque, vel septem. *Corollam* non invêni contortam, nec *Baccam* 2-locularem. Ideoque haud ineptè transferri posset in classem Hexandriam, simul cum subsequente Gardeniâ Floridâ, quæ illi congener prorsus videtur, quamvis hæc flore luxuriante gaudens a naturali numero partium sæpius aberret.

Ufus. *Baccarum* recentium-pulpâ succosâ, & ruberrimâ tinguntur elegantè serica.

Virtus Medica. Refrigerans, Emolliens, Ophthalmica. Prodest in febribus, præcipuè hecticis, & phthisicis: in dysuriâ, scabie, oculorum rubedine, & inflammatione. Uti solent decocto fructus exsiccati simul cum feminibus, & excorticati.

Sp. 2. GARDENIA FLORIDA. β Chy tsù. α Cây Deanh tàu. Lin. fy. pl. sp. 1.

Differ. spec. Gard. *fruticosa*, *foliis* ovatis, acuminatis: *stomate* multiplicato: calycis laciniis rectis: baccis ovatis.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, multiplex, lignosus, erectus, 5-pedalis, ramosissimus. *Folia* ovalia, acuminata, integerrima, parva, nitida, opposita, sparsaque, petiolis brevibus. *Flos* albus, odorifer, terminalis, & sparsus, pedunculis monofloris: *corollis* semper multiplicatis, ordinibus binis, ternisve: laciniis singuli ordinis plerumque 6, sæpe etiam 5, 7, 8: *staminibus*, & *calycis* laciniis totidem, quot corollæ. *Bacca* ovata, utrinque subacuta, præcedente specie duplo minor: pulpâ similiter rubrâ, succosâ. Monolocularem semper observavi, nisi forte pellicula tenuis loculos dividens, observantis visum effugit. Laciniæ calycis verticales, ensiformes, erectæ. Baccarum usus, & virtus ut præcedentis.

Habitat tam in Chinâ, quam in Cochinchinâ.

Catsjopiri. Rumph. Amb. Auct. c. 35. tab. 14. f. 2. Ubi corollam describit tribus ordinibus multiplicatam, singulo ordine 6-petalo, seu 6-partito: proindeque staminibus 6, cum hæc ratione situs semper laciniarum numerum sequantur.

Pluknet. Amalth. pag. 29. *Arbuscula Sinensis*, *Myrti maioris folio*, *vasculo seminali hexagono*, *ad singulos angulos alis foliaceis munito*, *quæ porrectæ vasculi coronam efformant*, *Um ki Sinensibus dicta*. Idem Amalth. p. 212. *Um ki*, *alias Umuy*, *cujus fructus ad tingendum colorem escaulinum inservit*, *florem fert roseum*, *album 6-petalum*. t. 448. f. 4.

Thunb. Japon. p. 108, 109. *Gadenia Florida*. *Bacca* 1-locularis. *Corolla* sæpe plena, *antheris* plerumque 6, *calyce*, & *limbo corollæ* 6-partitis.

† Sp. 3. GARDENIA VOLUBILIS. β Xang lan than.

Differ. spec. Gard. *caule* volubili: *pedunculis* polyfloris.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, volubilis, inermis, longus. *Folia* lanceolata, acumine longo, integerrima, glabra, opposita, petiolis brevibus. *Flos* pallidus, axillaris, pedunculis longis, subdivisis. *Calyx* baccatus, 5-fidus: laciniis acutis erectis. *Corolla* infundibuliformis: tubus in medio incrassatus, ibi stamina 5 sustinens: limbus patens, 5-partitus, laciniis longis; repandis. *Stylus* supra medium vaginatus ab stigmate crasso, verrucoso, colorato: inde egrediens in subulatum desinens. *Bacca* infera, parva, subrotunda, 2-locularis, polysperma: *seminibus* paucis, rotundis.

Habitat inculta apud Sinas, extra suburbia Cantonienſia.

GENUS LIV. GENIPA.

Char. Gener. *Cor.* rotata. *Stigma* clavatum. *Bacca* 2-locularis. *Sem.* nidulantia, cordata. Lin. fy. pl. G. 271.

† Sp. 1. GENIPA BUFFALINA. α Cày Gang tláu.

Differ. spec. Gen. *foliis* fasciculatis ovatis, glabris: *floribus* sparsis. *Hab*; & notæ. *Arbor* 9-pedalis: *ramis* patentibus: *aculeis* longis, rectis, oppositis. *Folia* ovata, integerrima, glabra, plana, dura, fasciculata: petiolo communi brevi, proprio subnullo. *Flos* albus, sparsus, solitarius: *calyce* baccato, 5-fido, laciniis rotundatis, planis. *Corolla* rotata, limbo plano, 5-fido. *Bacca* subrotunda, exsucca, coronata, diametri pollicaris, fusco-lutea, 2-locularis, polysperma. *Filamenta* vix ulla. *Antheræ* 5, oblongæ ori tubi adnatae, limbo adjacentes. *Stigma* ovatum, 2-fidum.

Habitat agrestis in Cochinchinâ.

† Sp. 2. GENIPA ESCULENTA. α Cày Gang com.

Differ. spec. Gen. *foliis* fasciculatis, ovatis, pilosis: *floribus* congestis. *Hab*; & notæ. *Arbor* parva, *caule* rectissimo, simplicissimo, 6-pedali. *Folia* ovata, integerrima, pilosa, parva, fasciculis oppositis. *Aculei* longi, recti, oppositi. *Flos* albo-viridis, lateralis, polynatus. *Corolla* rotata, 5-fida, laciniis oblongis, acuminatis. *Calyx* baccatus, acutè 5-fidus. *Stigma* oblongum, emarginatum. *Bacca* subrotunda, carnosa, ceraso æqualis, edulis, coronata, 1-locularis, polysperma. *Antheræ* 5, lineares, sessiles.

Habitat inculta in Cochinchinâ.

† Sp. 3. GENIPA ? FLAVA. β Uất thau cay.

Differ. spec. Gen. *foliis* lato-lanceolatis: *flore* solitario, terminali. *Hab*; & notæ. *Frutex* erectus, 5-pedalis, ramosissimus: *aculeis* sparsis, paucis, rectis. *Folia* lato-lanceolata, integerrima, glabra opposita. *Flos* luteus, solitarius, terminalis: *corollâ* rotatâ, 5-fida, crassa, sub-pilosa: *staminibus* 5, brevibus: *stigmatibus* subrotundo, magno, angulato, sessili. *Pericarpium* non vidi.

Habitat Cantone Sinarum.

GENUS LV. LONICERA.

Char. Gener. *Cor.* 1-petala irregularis. *Bacca* polysperma, 2-locularis, infera. Lin. fy. pl. G. 250.

Sp. 1.

Sp. 1. LONICERA PERICLYMENUM. β Gín tũm. α Kim ngân tàu.
Differ. spec. Lon. *capitulis* ovatis, imbricatis, terminalibus : *foliis* omnibus distinctis. Lin. sp. 4.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, teres, volubilis, ramosus. *Folia* ovata, sub-acuta, cordata aliqua, inferius pubescentia, opposita, nec perfoliata. *Flos* albo-luteus, subterminalis, capitulis imbricatis, inæqualibus. *Corolla* bilabiata, tubo tenui. *Bacca* 2-locularis, infera, polysperma.

Habitat in multis locis imperii Sinensis, inculta.

Virtus, imprimis florum. Resolvens, Diuretica, Mundificans.

Periclymenum Indicum, flore flavescente. Tournef. Inst. pag. 609.

Periclymenum non perfoliatum Germanicum. Bauh. Pin. p. 302.

Caprifolium Com. Honeysuckle. Hill. Brit. herb. p. 516. t. 73. f. 3.

Sp. 2. LONICERA XYLOSTEUM. α Deeí buóm buóm : Kim ngân hoa.
Differ. spec. Lon. *pedunculis* 2-floris : *baccis* distinctis : *foliis* integerrimis, pubescentibus. Lin. sp. 7.

Hab; & notæ. *Frutex* inermis, scandens, acirrhus, ramis multis. *Folia* ovata, integerrima, pubescentia, parva, opposita. *Flos* albus, axillaris, pedunculis bifloris. *Corolla* tubo longissimo : limbo oblongo, 2-partito, lacinia altera leviter 4-fidâ, alterâ integerrimâ, tenuiori. *Baccæ* distinctæ, subrotundæ, rubræ.

Habitat scandens per sepēs, & dumeta in Cochinchinâ.

Chamæcerasus dumetorum, fructu gemino, rubro. Bauh. Pin. p. 451.

n. 4. *Lonicera pedunculis* 2-floris, *foliis* ovatis, obtusis, integris. Hort. Cliff. pag. 58.

Virtus. Creditur ab indigenis eadem, quæ præcedentis speciei : mihi vero non probata.

+ GENUS LVI. OXICEROS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-dentatum, erectum.

Cor. Hippocrateriformis, supera : tubus calyce duplò longior : limbus 5-fidus, amplus, laciniiis ovatis, parum reflexis, æqualibus.

Stam. Filamenta subnulla. Antheræ 5, filiformes, 3-loculares, longæ, ori tubi insistentes, per limbum expansæ.

Pist. Germen subrotundum, calyce clausum. Stylus æqualis tubo. Stigma ovato-oblongum, polysulcum.

Peric. *Bacca* calycina, subrotunda, parva, coronata, 2-locularis, polysperma.

Sem. pauca, subrotunda.

Nom.

Nom. (Οξύς acutus : Κέρας cornu) ex aculeis plantæ corniformibus , acutissimis.

Charact. Gener. *Cor.* hippocrateriformis , supera. *Antheræ* filiformes. *Bacca* 2 - locularis , polysperma.

† Sp. 1. OXYCEROS HORRIDA. α Cây Uất o : Cây Mo tló.

Differ. spec. Ox. *ramis* reclinatis : *racemis* trichotomis.

Hab. *Frutex* 8 - pedalis , caule lignoso , subrecto : *ramis* longis , reclinatis : ramusculis plurimis , brevibus , cruciatim brachiatis : *aculeis* magnis , oppositis , corniformibus , acutissimis. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , glabra , opposita. *Flos* albus , racemis trichotomis , sub-terminalibus. *Bacca* nigra , inutilis.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

† Sp. 2. OXYCEROS SINENSIS. β Cai tfoi lác.

Differ. spec. Ox. *foliis* lanceolatis nervosis : *racemis* brevibus , terminalibus.

Hab ; & notæ. *Frutex* 5 - pedalis , erectus , ramosissimus : *aculeis* multis , brevibus , acutis , obliquis. *Folia* lanceolata , integerrima , nervosa , glabra , opposita. *Flos* albus , terminalis , racemis brevibus. *Corolla* hippocrateriformis , tubo longo : limbo 5 - fido , plano. *Filamenta* 5 , brevissima ad os tubi : *Antheris* linearibus. *Stigma* ovatum , 2 - fidum. *Bacca* calycina , parva , coronata , subrotunda , 2 - locularis , polysperma.

Habitat agrestis circa Cantonem Sinarum.

GENUS LVII. MUSSÆNDA.

Char. Gener. *Cor.* infundibuliformis. *Stigmata* 2 , crassiuscula. *Bacca* oblonga , infera. *Sem.* quadrifariam disposita. Lin. sy. pl. G. 257.

Sp. 1. MUSSÆNDA FRONDOSA. α Cây buồm bạc.

Differ. spec. Mus. *paniculâ* foliis coloratis. Lin. sp. 1.

Hab ; & notæ. *Frutex* lignosus , magnus , scandens , acirrhus , inermis : ramis multis longis , sparsis. *Folia* ovato-lanceolata , integerrima , rugosa , pilosa , subsessilia , opposita. *Flos* aureus , cymis magnis , patentibus , terminalibus : *bracteis* magnis , ovatis , nervosis , albissimis , petiolatis , singularum baccarum calycinarum lateri insistentibus. *Cal.* tubulosus , 5 - partitus , laciniis subulatis , pilosis , erectis. *Cor.* infundibuliformis , supera : tubo longo : limbo brevi , 5 - par-

5-partito, laciniis acutis, caudatis. *Filamenta* 5, brevia, medio tubo infidentia: *antheris* filiformibus, erectis. *Stylus* corollæ æqualis. *Stigmata* 2, lanceolata, erecta. *Bacca* ovato-oblonga, bilocularis, polysperma: *feminibus* multis, subrotundis.

Habitat frequens, per dumeta scandens in Cochinchinâ.

Folium Principissæ. Rumph. Amb. l. 6. cap. 56. t. 51. Muslænda Zeylanica, flore rubro. Burm. Zeyl. pag. 165. t. 76.

Observ. Utraque figura, & descriptio Burmanni, & Rumphii in multis convenit cum nostrâ, sed non in omnibus, nec illi etiam inter se prorsus conveniunt, quod potius varietati, quam specificæ diversitati tribuendum. In planta Cochinchinensi nullum odorem notavi: magnam vero pulchritudinem in candore singulari bractearum floribus aureis immixto; quodque ipsæmet bractæ, non pedunculis, sed fructui inhæreant, quod alibi non vidi.

Virtus. Florum imprimis. Attenuans, Diuretica. Convenit in Tussi, Asthmate, Febribus periodicis, Tumore ventris. Externè abstergit ulcera sordida, impetigines, scabiem, maculas cutaneas.

+ Sp. 2. MUSSÆNDA CHINENSIS. α Xān xē lau.

Differ. spec. Musl. foliis fasciculatis: floribus solitariis.

Hab; & notæ. *Arbuseula* ramis diffusis, inermibus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, congesta. *Flos* terminalis solitarius: *calyce* baccato, 5-partito, laciniis lanceolatis. *Bacca* ovata, coronata, pallida, 4-locularis, polysperma: *feminibus* multis, subreniformibus, ossis. *Corolla* infundibulif., 5-fida.

Habitat inculta in suburbiis Cantonensibus.

+ GENUS LVIII. TRIPHASIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthum 3-dentatum, inferum, breve persistens.

Cor. Campanulata, petala 3, oblonga, inferius in tubum rectum curvata, superius parum reflexa.

Stam. Filamenta 5, subulata, plana, corollâ breviora, receptaculo inhærentia. Antheræ totidem, ovatae.

Pist. Germen ovato-oblongum. Stylus crassus, longior staminibus. Stigma obtusè trigonum.

Peric. Bacca ovata, 1-locularis.

Sem. 1, ovatum.

Nom. (Τριφάσιος triplex) a formâ ternariâ foliorum, corollæ, & calycis istius plantæ.

Char.

Char. Gener. *Cor.* petala 3, campanulata. *Cal.* 3-dentatus. *Bacca* superà, 1-sperma.

Sp. 1. TRIPHASIA AURANTIOLA. α Kim Kúit. β . . .

Differ. spec. *Triph.* *foliis* ternatis : *floribus* solitariis.

Hab. *Arbuseula* 5-pedalis : *ramis* plurimis, patentibus, tortuosis, subdivisis. *Folia* ternata, foliolis ovatis, emarginatis, planis, glabris, parvis, odoriferis, coloris fusco-viridis. *Aculei* axillares, recti, acutissimi, foliolis breviores. *Flos* albus, axillaris, solitarius, petalis crassiusculis. *Bacca* rubra, ovata, *Coffeæ* similis, duplò minor, pelliculâ corticeâ tenui : pulpâ viscosâ, dulci, eduli, inodorâ : semine unico, ovato.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ : coliturque in viridariis magnatum ob odorem, & formæ elegantiam; nam rami, licet lignosi, facile ductiles quamcunque velis, admittunt, & servant.

Observ. Linn. *sy. pl. tom. 3. p. 585*, & alibi plantam istam Citro adscribit, vocatque Citrum Trifoliatam. Proculdubio Celeb. Vir florem non vidit, qui a Citro prorsus adhorret. Puto, quod vulgare nomen Aurantiola, simulque aromaticus odor filiorum deceptioni ansam dederit. Eadem indicatur nomine Japonico Karatats banna a Kæmpferio (*Amæn. p. 801. fig. p. 802.*) & novissimè a Thunbergio. *Fl. Jap. p. 294.* Unde dicendum est Clar. Viros vel florem non examinasse, vel diversas flore plantas eodem prorsus habitu (nec vulgari) gaudere.

+ GENUS LIX. BOTRIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium campanulatum, 5-crenatum, breve.

Cor. Petala 5, acuta, carnosa, erecta, apice inflexa, infera.

Stam. Filamenta 5, plana, erecta, corollâ breviora, basi petalorum insistencia. *Antheræ* ovatae, stantes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus 0. Stigma concavum.

Peric. Bacca rotunda, aquosa, 1-locularis, 1-sperma.

Sem. ovatum, sub-compressum.

Nom. (Βότρυς uvæ racemus) ob fructificationem racemis uvarum similem, habitumque non longè a Vite discrepantem.

Char. Gener. *Cor.* Petala 5, subinflexa. *Cal.* 5-crenatus. *Bacca* superà, 1-sperma.

† Sp. I. BOTRIA AFRICANA. γ Muzarrúba.

Differ. spec. Bot. *foliis* lobatis : *racemis* lateralibus.Hab. *Frutex* mediocris, multiplex, ramosus, scandens : *radice* terti, longá, rugosá, lutescente. *Folia* cordata, 3-5-loba, obtusa, venosa, crenata, tomentosa, sparsa, petiolis longis. *Flos* rubescens, parvus, sub-clausus, racemis subdivisis, brevibus : *pedunculo* communi longo, cirrhoso, cirrhis 2-partitis. *Bacca* nigra, aquosa, edulis, dulcis, uvæ similis.

Habitat agrestis prope litora oræ Zanguebariæ in Africâ.

Virtus. Resolvens, Diuretica. Decoctum radices (quod non probavi) dicitur efficax contra pleuritidem, inflammationes, & apostemata.

Observ. Hæc planta appellari solet ab incolis Lusitanis *Parreira brava*, quo nomine etiam dignoscitur alia planta Brasiliæ, a Linnaeo dicta *Cissampelos Pareira* : sed flos Africanus a me attentè examinatus ab Americano valde differt ; ideoque diverso Generi, & Classi adscribendus.

† GENUS LX. PENTALOBA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-phyllum : foliolis lanceolatis, pilosis, erectis.

Cor. Campanulato-clausa, infera : petalis 5, lanceolatis, apice sub-reflexis. Nectarium 5-dentatum, erectum.

Stam. Filamenta 5, filiformia, planiuscula, incisuris nectarii insistentia, corollæ subæqualia. Antheræ ovatæ, stantes.

Pist. Germen subrotundum, 5-fulcatum, pilosum. Stylus brevis, crassus, pilosus. Stigma simplex.

Peric. Bacca subrotunda, 5-loba, 1-locularis, 5-sperma.

Sem. 5, ovata.

Nom. a lobis 5, quibus bacca figuratur.

Char. Gener. Cor. campanulata, 5-petala. Cal. 5-phyllus. Bacca supera, 5-sperma.

† Sp. I. PENTALOBA SESSILIS. α Cây Cuong tàu.

Differ. spec. Pent. *foliis* lanceolatis : *floribus* congestis, sessilibus.Hab. *Arbor* mediocris : *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata, leviter ferrata, glabra, alterna. *Flos* pallidus, sessilis, congestus.

Habitat inculta in montibus Cochinchinæ.

GENUS LXI. VITIS.

Char. Gener. *Petala* apice cohærentia, emarcida. *Bacca* 5-sperma, supera. Lin. fy. pl. G. 305.

Sp. 1. VITIS VINIFERA. β Pú táo. α Cây Nho tàu. Bô dao.

Differ. spec. Vit. *foliis* lobatis, sinuatis, nudis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* Fruticosus, crassus, scandens, ramis longissimis, cirrhosis. *Folia* sinuato-lobata, ferrata, glabra, alterna. *Flos* albus, minusculus, lateralis, racemis magnis.

Habitat in Chinâ: inde delata colitur rarò in Cochinchinâ.

Matthiol. in Diosc. l. 5. c. 1. Bauh. Pin. p. 299. n. 1.

Sp. 2. VITIS INDICA. α Nho rừng, nhon lá.

Differ. spec. Vit. *foliis* cordatis, dentatis, subtus villosis: *cirrhis* racemiferis. Lin. sp. 2.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, mediocris, ramosus, scandens: *cirrhis* racemiferis. *Folia* cordata, ovata, acuta, dentata, subtus pubescentia, alterna, petiolis rubescentibus. *Flos* albus, viniferæ similis, æqualisque: *racemis* parvis, lateralibus. *Bacca* rotunda, fusco-viridis, parva, aquosa, acida, edulis.

Habitat inculta, scandens per sepes in Cochinchinâ.

Scembra Valli. Rheed. Malab. 7. pag. 11. tab. 6. Burm. Indiæ. pag. 62.

Sp. 3. VITIS LABRUSCÂ. α Nho rừng, chia lá.

Differ. spec. Vit. *foliis* cordatis, sub-trilobis, dentatis, subtus tomentosis. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, longissimus, tenuis, ramosus, cirrhis scandens. *Folia* subtriloba, integraque, ferrato-dentata, tomentosa, aspera, alterna, petiolis longis. *Flos* minusculus, pallidus, racemis brevibus, lateralibus. *Bacca* rotunda, nigra, acida, edulis.

Habitat in sylvis provinciarum Australium Cochinchinæ, prope Cambodiam.

Labrusca Moluca. Rumph. Amb. l. 9. c. 67. tab. 167. Vitis Labrusca. Pluk. Phyt. tab. 249. f. 1.

Ufus. Ex hujus, & præcedentis speciei baccis fermentatis destillatur spiritus vini fat bonus, nec odore, aut sapore ingratus.

† GENUS LXII. CALISPERMUM.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-fidum, patens, minimum, persistens laciniis acutis.
 Cor. infera, petala 5, ovata, concava, patentia.
 Stam. Filamenta 5, petalis inserta, corollæ æqualia. Antheræ subrotundæ.

Pist. Germen subrotundum. Stylus filiformis, longior staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Bacca subrotunda, succulenta, 1-locularis, polysperma.

Sem. subrotunda, minima, ad peripheriam nidulantia.

Nom. (Καλία nidus, σπέρμα semen) a feminibus nidulantibus.

Char. Gener. Cor. petala 5, ovata, infera. Stamina petalis inserta.
 Bacca 1-locularis : feminibus nidulantibus.

† Sp. 1. CALISPERMUM SCANDENS. α Bo gie deei.

Differ. spec. Cal. foliis ovato-lanceolatis, crenatis : spicis subterminalibus.

Hab. Frutex lignosus, scandens, longus, ramosus, inermis. Folia ovato-lanceolata, crenata, glabra, alterna. Flos albus, racemis multis, oblongis, simplicibus, subterminalibus.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

GENUS LXIII. EVONYMUS.

Char. Gener. Cor. 5-petala. Capsula 5-gona, 5-locularis, 5-valvis, colorata. Semina calyptrata. Lin. fy. pl. G. 291.

† Sp. 1. EVONYMUS CHINENSIS. β Kām quā.

Differ. spec. Evon. caule scandente : foliis 3-lobis : pedunculis polyfloris.

Hab ; & notæ. Caulis herbaceus, longus, cirrhis scandens. Folia cordata, 3-loba, medio acuto, lateralibus obtusis, denticulata, aspera. Flos albus, pedunculis polyfloris, lateralibus : calyce 5-fido, patente. Corolla petala 5, oblongo-ovata, patentia, calyce longioria. Stamina 5. Bacca supera, ovata, utrinque subattenuata, 10-gona, 1-locularis, polysperma evalvis : feminibus ovatis, compressis, calyptrâ succosâ vestitis.

Habitat incultus extra suburbia Cantonensis in Chinâ.

Obsev.

Observ. Evonymo non satis convenire agnosco : si aptiorem locum invenias , eò transferas.

† GENUS LXIV. TRALLIANA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5 - phyllum , inferum , persistens : foliolis brevibus , rotundatis.

Cor. Petala 5 , oblonga , patentia , reflexa , calyce longiora. Nectarium magnum , erectum , 10 - crenatum.

Stam. Filamenta 5 , brevia , receptaculo insidentia. Antheræ biloculares , subrotundæ.

Pist. Germen subrotundum. Stylus æqualis staminibus. Stigma ?

Peric. Bacca subrotunda , 2 - locularis , 2 - sperma.

Sem. intus angulata , exterius rotundata.

Nom. ab antiquo Physicæ indagatore Alexandro Tralliano.

Char. Gener. *Petala* 5 , oblonga , reflexa. *Cal.* 5 - phyllus inferus. *Bacca* 2 - locularis , 2 - sperma.

† Sp. 1. TRALLIANA SCANDENS. α Cây rác.

Differ. spec. *Tral. foliis* cordatis , crenatis : *flore* dichotomo.

Hab. *Caulis* fruticosus , multiplex , longus , scandens , inermis : *ramis* multis , geniculatis. *Folia* cordata , subrotunda , acuminata , glabra , alterna. *Flos* albo-viridis , racemis dichotomis , lateralibus , pedunculo communi longo.

Habitat , & scandit quascunque arbores obvias in Cochinchina.

GENUS LXV. RHAMNUS.

Char. Gener. *Cal.* tubulosus : squamis stamina munientibus. *Cor.* nulla. *Bacca.* Lin. fy. pl. G. 284.

Sp. 1. RHAMNUS Jujuba. β Tá tsáo. α Đại táo.

Differ. spec. *Rh. aculeis* solitariis , recurvis : *pedunculis* aggregatis : *strobilus* semidignis : *foliis* retusis , subtus tomentosis. Lin. sp. 21.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris , *ramis* tortuosis , patentibus : *aculeis* recurvis , plerumque solitariis. *Folia* ovata , integerrima , 3 - nervia , subtus tomentosa , alterna. *Flos* pallidus , axillaris , pedunculis aggregatis , brevibus. *Drupa* mediocris , ovata , rubra , dulcis , edulis.

Habitat culta in Chinâ , & Cochinchina.

Vir-

Virtus. Edulcorans, Refrigerans, Pectoralis.

Malus indica. Acoft. Arom. cap. 51. Rumph. Amb. l. 2. c. 44. tab. 36.

Sp. 2. RHAMNUS ZIZYPHUS. α Houng táo. β Húm tsáo.

Differ. spec. Rh. *aculeis* geminatis, altero recurvo : *floribus* digynis : *foliis* ovato-oblongis. Lin. sp. 23.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris, ramis tortuosis, subpatentibus : *aculeis* plurimis, longis, rectis, sub-solitariis. *Folia* oblongo-ovata, ferrata, 3-nervia, utrinque glabra. *Flos* albo-viridis, axillaris, pedunculis brevibus, plerumque monofloris. *Calyx* corollinus, rotatus, 5-fidus. *Stamina* 5, squamis totidem munita. *Stigmata* 2, sessilia. *Drupa* mediocris, ovato-oblonga, fusco-lutea, carnosa : nuculâ oblongâ, 2-loculari.

Observ. Pedunculi 1-flori, nec corymbosi, floresque digyni ad Zizyphum pertinent. Folia ferrata Napecæ conformantur. Aculei omnes recti neutri conveniunt.

Habitat in Cochinchinâ, & Cantone Sinarum, ubi drupæ sapore acridulces prostant in foro venales tempore autumnali.

Rh. Zizyphus. Thunb. Jap. p. 95.

+ Sp. 3. RHAMNUS SOPORIFER. β Soăn tsáo. α Toan táo.

Differ. spec. Rh. *aculeis* sparsis : *foliis* lanceolatis, enerviis : *floribus* solitariis.

Hab ; & notæ. *Arbor* parva, caule, & ramis tortuosis : *aculeis* rectis solitariis, sparsis. *Folia* lanceolata, integerrima, parva, enervia, alterna, oppositaque. *Flos* rubescens, axillaris, solitarius. *Drupa* subrotunda, parva, rubra, 1-sperma. Florem recentem non vidi.

Habitat in provinciis Borealibus Sinarum.

Virtus. Hypnotica, Paregorica. Uti solent nucleis excorticatis, & diu coctis. Somnum leniter conciliat, dolores mitigat, fluxum feminis cohibet, viscera roborat.

Observ. Rumphius Amb. l. 2. cap. 45. tab. 37. loquens de Vidará Litoreâ, quam Linnæus putat esse Rhamnum Napecam, dicit ejus nucleos caput, & ventrem commovere : at arbuscula nostra, quæ habitu Rumphianæ assimilatur, nucleis suis utrumque sedat, prout Medici Sineses frequenti usu expertum habent.

+ Sp. 4. RHAMNUS AGRESTIS. α Cây Na.

Differ. spec. Rh. *aculeis* geminis, rectis : *foliis* oblongis : *floribus* racemosis.

Hab ; & notæ. *Arbuscula* agrestis, ramis patentibus : *aculeis* geminis, rectis, brevibus. *Folia* ovato-oblonga, integerrima, alterna, glabra.

glabra. *Flos* pedunculis racemosis : *calyce*, 5-fido : *corollâ* nullâ. *Stamina* 5, villis multis circumdata. *Stigmata* 3, sessilia. *Drupa* minima, globosa, rubra, edulis : *nuculâ* 3-loculari.

Sp. 5. RHAMNUS LINEATUS. α Cây ráo ráo. β Chè lùm.

Differ. spec. Rh. *inermis*, *floribus* hermaphroditis : *foliis* ovatis, lineatis, repandis, subtus reticulatis. Lin. sp. 15.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, multiplex, teres, æqualissimus, glaber, nitidus, ramosus, 8-pedalis, procumbens : *aculeis* multis, sparsis, solitariis, rectis, brevibus. *Folia* ovata, sub-crenata, plana, parva, glabra, alterna, striata lineis multis, obliquis, parallelis. *Flos* albus, minusculus, pedunculis polyfloris, sub-terminilibus. *Cal.* 1-phyllus, 5-dentatus, minimus. *Cor.* infera petala 10, lanceolata, æqualia, erecta, interiora 5 amplectentia stamina. *Filamenta* 5, subulata, longitudine corollæ : antheris nutantibus. *Germen* ovatum, scabrum. *Stylus* filiformis, æqualis staminibus : *stigmatibus* crassiusculo, concavo. *Drupa* parva oblongo-ovata, scabra, rubra : *nuculâ* oblongâ, 2-fulcâ, 2-loculari.

Habitat inter dumeta, & arundinum sepes in Cochinchina, & Chinâ. *Rhamus* Zeylanicus, folio subrotundo, glabro, caulibus hirsutis, spinis exiguis. Burm. Zeyl. p. 198. t. 88. *Acaciæ* forte cognatus frutex. Pluk. Phyth. t. 122. f. 4.

Virt. Radicis in decocto. Deobstruens, Diuretica. Vi heroicâ agit contra hydropem, & obstructions rebelles.

Differentia specifica melius, ni fallor, definiretur hoc modo. Rh. *aculeis* solitariis, rectis : *foliis* ovatis, oblique lineatis : *pedunculis* polyfloris.

Observ. Genus Linnæanum *Rhamnus* mihi apparet valde confusum, cum in eo conjungantur plantæ inter se valde remotæ. Non absque fundamento Tournefortius eas distinxerat. In quinque speciebus, quas memoravimus, fructificatio semper est drupa, nunquam bacca.

GENUS LXVI. MANGIFERA.

Char. Gener. *Cor.* 5-petala. *Drupa* reniformis. Lin. fy. pl. G. 298.

Sp. 1. MANGIFERA INDICA. α Cây Xoài. β Càn Xú.

Differ. spec. Mang. *racemis* expansis : *petalis* apice reflexis : *drupâ* sub-reniformi, glabrâ.

Hab ; & notæ. *Arbor* magna : *cortice* scabro : *ramis* expansis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, sparsa, nitide virentia, resinoso-odora, costis oppositis, parallelis, petiolis brevibus. *Flos* terminalis, racemis erectis, vastis, expansis. *Calyx* foliolis 5, acutis, patent-

tentibus. *Corolla* infera, petalis 5, oblongis, planis, apice reflexis, coloris albi, lineolis flavis ad basim striatis, calyce longioribus. *Nectarium* sphaeroideum magnum, carnosum, 5-lobum, germen comprimens. *Stamina* corollâ breviora: *antheris* 5, ovatis, nutantibus. *Stylus* brevis: *stigmatē* simplici. *Drupa* magna, subreniformis, succoso-carnosa: *cortice* glabro, molliusculo, resinoso, pallido, aut viridi, luteo, vel semi-rubro: *nuce* ovatâ, lignosâ, fibrosâ, compressâ: *nucleo* simplici, carnosio, ovato.

Ufus. Bacca esculenta, salubris, lapidissima: in aliquibus prorsus dulcis, in aliis parum acida.

Habitat in Cochinchinâ, & in omnibus fere locis utriusque Indiæ frigoris vehementis expertibus.

Manga Domestica. Rumph. Amb. l. 1. c. 21. tab. 25. Acosta. Arom. cap. 43. Bont. Jav. pag. 95.

Varietates hujus inveniuntur plurimæ, quæ præcipuè differunt fructus formâ, magnitudine, colore, & sapore, sicut in Europâ pyra, & mala. Flores omnium, quos observavi, inveni hermaphroditos.

† Sp. 2. MANGIFERA FÆTIDA. α Xoài hoi.

Differ. spec. Mang. *racemis* elongatis: *petalis* integrè reflexis: *drupâ* cordatâ, pubescente.

Hab; & notæ. *Arbor* magna: *cortice* sub-scabro: *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, præcedentis speciei triplo majora, obscure viridia, sparsa, petiolis longis. *Flos* ruber, terminalis, *racemis* oblongis: *corollis* a basi reflexis, acutis, 5-petalis. *Drupa* carnosâ, hirsuta, subrotunda, cordata, odore gravis, gustu acida, insalubris: *nuce* subrotunda, fibrosâ.

Habitat inculta in locis planis, agrestibus.

Manga Fœtida Rumph. Amb. l. 1. c. 23. tab. 28. Bont. Jav. pag. 25. in annot. prope finem. Icon Rumphiana utriusque Mangiferæ est optima.

Ufus. Lignum hujus arboris, quamvis non optimum, idoneum tamen est ad tabulata sternenda, & longam acquirit durationem, si ante usum ædificii aquæ lutosæ diu immergatur.

GENUS LXVII. CEDRELA.

Char. Gener. *Cal.* marcescens. *Cor.* 5-petala, infundibuliformis: basi ad $\frac{1}{2}$ receptaculo adnata. *Caps.* lignosa, 5-locularis, 5-valvis. *Sem.* deorsum imbricata, alâ membranaceâ. Lin. sy. pl. G. 297.

† Sp. 1. CEDRELA ROSMARINUS. α Rành rành chóí. Địa, phu tú. β Tí phũ pì.

Differ.

Differ. spec. Ced. *caule* fruticoso : *foliis* linearibus : *pedunculis* monofloris , axillaribus.

Hab ; & notæ. *Frutex* lignosus , erectus , 4 - pedalis , multiplex : *ramis* plurimis , rectis , ascendentibus. *Folia* filiformia , subteretia , parva , glabra , duriuscula , simplicia , erecta , opposita , Rosmarini similia , triplo tenuiora , magis odorata. *Flos* albus , pedunculis brevibus , 1 - floris , axillaribus , solitariis , congestisque. *Calyx* monophyllus , sub-campanulatus , brevis , 5 - dentatus , tubo permanente , dentibus caducis. *Corolla* petala 5 , obtusa , patentia , inferius receptaculo adnata , superius marcescentia , decidua. *Filamenta* 5 , capillaria , corollæ subæqualia : *antheris* ovatis. *Stylus* filiformis , æqualis staminibus : *stigmatē* crassiusculo. *Capsula* compresso-rotunda , 3 - locularis , 3 - valvis , polysperma , apice dehiscens. *Semina* multa , compresso-rotunda , nec alata.

Habitat frequenter in locis arenosis , ad Boream sitis in Cochinchinâ : Vidi etiam sponte nascentem in insulis circa Macaum in Chinâ. Descriptam apud Authores non invēni. Visum fuit genere associare Cedrelæ Americanæ , cum quâ partim cohæret , partim differt.

Virtus , præferrim foliorum , & florum : Cephalica , Nervina , Deobstruens , Diuretica. Valet contra catarrhum , & dolores rheumaticos. Per destillationem elicitur spiritus nec virtute , nec odore inferior aquâ Reginæ Hungariæ , vel spiritu Lavendulæ. Qui florem non considerant , pro Rosmarino habent. Oleum essenziale elicui odore , & virtute præstans , tenue , flavens , parcum.

GENUS LXVIII. DIOSMA.

Char. Gener. *Cor.* 5 - petala. *Nectaria* 5 supra germen. *Caps.* 3 , si ve 5 , coalitæ. *Semina* calyptrata. Lin. sy. pl. G. 292.

† Sp. 1. DIOSMIA ASIATICA. α . . .

Differ. spec. Dio. *foliis* lanceolatis , alternis : *racemis* subterminalibus.

Hab ; & notæ. *Arbor* parva , 6 - pedalis , expansa , ramosissima. *Folia* lanceolata , integerrima , glabra , alterna. *Flos* flavus , racemis compositis , subterminalibus. *Cal.* 5 - phyllus , inferus , foliolis ovato-oblongis , patentibus. *Cor.* petala 5 , oblonga , obtusa , calyce longiora : *nectario* coronæ-formi , crasso , germen 5 - lobum cingente , nec imposito. *Antheræ* 5 , sessiles , lineares , ad latera nectarii , apice conniventes. *Stylus* æqualis staminibus : *stigmatē* simplici. *Pericarpium* capsulæ 5 , sub-reniformes : *seminibus* solitariis , nec calyptratis. *Capsulæ* pedunculis propriis instructæ.

Habitat in monte *Hòn chén* ex adverso urbis Huæ Cochinchinæ metropolis.

GENUS LXIX. PLECTRONIA.

Char. Gener. *Petala* 5, calycis fauci inserta. *Bacca* 2-sperma, infera. Lin. fy. pl. G. 300.

+ Sp. 1. PLECTRONIA CHINENSIS. α Pă lac hōa.

Differ. spec. Plect. aculeata: *foliis* 3-natis: *floribus* umbellatis.

Hab; & notæ. *Arbuscula* 5-pedalis, ramosissima: *aculeis* 3-natis, recurvis, brevibus. *Folia* lato-lanceolata, subcrenata, glabra, ternata, petiolo communi longo. *Flos* albus, terminalis, *umbellis* densis, hemisphæricis: *pedunculo* communi longo, partialibus brevibus. *Corolla* petala 4, acuta, sessilia, patentia, insistentia ori calycis turbinati, subtruncati. *Antheræ* 5, biloculares, subsessiles. *Stigma* sessile, 2-sidum. *Bacca* calycina, 2-sperma: seminibus oblongis.

Habitat agrestis in provinciâ Cantonienfi sinarum.

GENUS LXX. ILLECEBRUM.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus, cartilagineus. *Cor.* o. *Stigma* simplex. *Caps.* 5-valvis, 1-sperma. Lin. fy. pl. G. 313.

Sp. 1. ILLECEBRUM LANATUM. α Rau Chiéo.

Differ. spec. Il. *caule* subherbaceo, erecto: *floribus* lateralibus: *foliis* alternis. Lin. sp. 3.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, teres, sub-erectus, *ramis* diffusis. *Folia* lanceolato-ovata, integerrima, tomentosa, subsessilia, opposita. *Flos* spicis densis, oblongis, sessilibus, axillaribus: *calyce* 5-phyllus, compresso, rubro: *corollâ* nullâ. *Capsula* compressa, 5-valvis: *semine* solitario, compresso-rotundo, adunco.

Habitat incultum in agris, & hortis Cochinchinæ.

Amaranthus Indicus, *Verticillatus*, albus, foliis lanuginè incanus. Pluk. Alm. 27. t. 75. f. 8. *Chenopodium incanum racemosum*, folio maiore minori opposito. Burm. Zeyl. p. 60. t. 26. f. 1.

Sp. 2. ILLECEBRUM SESSILE. β Fàn Ki Kōuc.

Differ. spec. Ill. *caulibus* repentibus, bifariè tomentosis: *foliis* lanceolatis, subsessilibus: *capitulis* oblongis, glabris. Lin. sp. 15.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, diffusus, brevis, subquadrangulus, geniculatus, procumbens, sæpe repens. *Folia* lanceolata, subserrata, sessilia, glabra, opposita. *Flos* albicans, capitulis sub-rotundis, axillaribus, sæpe binatis. *Capsula* 5-valvis, 1-sperma.

Habitat

Habitat in locis humidis prope Cantonem Sinarum.

Olus Squillarum. Rumph. Amb. l. 10. c. 26. t. 15. f. 1. *Amaranthus humilis*, foliis oppositis. Burm. Zeyl. p. 17. t. 4. f. 2.

GENUS LXXI. CELOSIA.

Char. Gener. *Cal.* 3-phyllus, corollæ 5-petalæ facie. *Stamina* basi nectario plicato conjuncta. *Caps.* horizontaliter dehiscens. Lin. fy. pl. G. 312.

Sp. 1. CELOSIA CASTRENSIS. α Hoa moun gá. β Kī Koán hōa.

Differ. spec. *Cel. foliis* lanceolato-ovatis, lineatis, acuminatissimis. *Stipulis* falcatis: *spicis* cristatis. Lin. sp. 6.

Hab; & notæ. *Caulis* annuus, sesquipedalis, ruber, striatus, crassus: ramis simplicibus, assurgentibus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, sparsa, lineis rubris, obliquis subtus notata, petiolis brevibus. *Flos* cruento-ruber, spicis terminalibus cristatis, magnis: axillaribus oblongis, parvis. *Capsula* 1-locularis, polysperma, circumscissa: *feminibus* compresso-rotundis, nigris, nitidis. *Stipulæ* falcatae. *Folia* acumine longo.

Habitat passim culta in Cochinchinâ, & Chinâ.

Amaranthus Vulgaris. Rumph. Amb. l. 8. c. 45. t. 84.

Virtus. Subastringens. Reprimit fluxus ventris, & fluorem album: utuntur feminibus semitostis.

Sp. 2. CELOSIA ARGENTEA. α Thanh thương tử. β Tsīm sīam tsù.

Differ. spec. *Cel. foliis* lanceolatis, stipulis subfalcatis: *pedunculis* angulatis: *spicis* scariosis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, angulatus: *ramis* rectis, ascendentibus: *stipulis* subfalcatis. *Folia* lanceolata, integerrima, subtus tomentosa, alterna, petiolis brevibus. *Flos* spicis oblongo-conicis, albo-rubris, solitariis, terminalibus. *Calyx* 3-phyllus, foliolis lanceolatis, membranaceis, erectis, permanentibus. *Corolla* petala 5, lanceolata, erecta, calyce longiora. *Filamenta* 5, subulata, brevia, basi in tubum membranaceum coalita, superius libera. *Antheræ* oblongæ incumbentes. *Germen* rotundum, superum, tubo staminum semiclausum. *Stylus* filiformis, corollæ æqualis. *Stigma* crassiusculum, planum. *Capsula* globosa circumscissa, 1-locularis, polysperma. *Semina* pauca, lenticularia, nigra, nitida.

Habitat in hortis, & agris Cochinchinæ, & Chinæ inculta.

Thunb. Jap. p. 106. Burm. Ind. p. 64.

Virt. Semen. Resolvens, Ophthalmica.

Sp. 3. CELOSIA MARGARITACEA. α Ha khô thao. β Hiá khô tsáo.
Differ. spec. Cel. *foliis* ovatis, *stipulis* falcatis : *pedunculis* angulatis : *spicis* scariosis. Lin. sp. 2.

Hab. & notæ. *Herba* annua, *caule* cespitoso, 2-pedali, erecto : *stipulis* subfalcatis. *Folia* oblongo-ovata, sub-repanda, opposita, petiolis brevibus. *Flos* spicis oblongis, subteretibus, densis, fulvis, erectis, solitariis, terminalibus. *Calyx* 3-phyllus. *Corolla* 5-petala, infera. *Stamina* 5. *Capsula* horizontaliter dehiscens : feminibus paucis.

Habitat in agris Cochinchinæ, & Chinæ inculta.

Beluta adeca. Rheed. Malab. 10. p. 75. tab. 38. *Amaranthus* simplicipaniculâ. Bauh. Pin. p. 121. n. 4.

Virt. Attenuans, Resolvens. Prodest in inflammationibus, ulceribus, scabie.

† GENUS LXXII. POLIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 10-phyllum, inferum : foliolis lanceolatis, membranaceis, erectis, persistentibus : interioribus minoribus.

Cor. 0.

Stam. Filamenta 5, capillaria, calyce breviora, receptaculo insidentia. Antheræ ovatæ, 2-loculares, stantes.

Pist. Germen subrotundum. Stylus filiformis brevior staminibus. Stigma crassiusculum.

Peric. Capsula trigono-rotunda, 3-valvis, 1-locularis, polysperma.

Sem. Ovata, pedicellata, pauca.

Nom. (Πολία canities) ab aspectu plantæ incano.

Char. Gener. Cal. 10-phyllus. Cor. 0. Capsula supera, 3-valvis, 1-locularis, polysperma.

† Sp. 1. POLIA ARENARIA. α Sãi hô nam.

Differ. spec. Pol. prostrata : *foliis* stellatis : *pedunculis* dichotomis.

Hab. *Frutex* lignosus, 10-pollicaris : *caule* circumquaque diffuso, multiplici, flexuoso, sub-ancipiti, ramosissimo : *radice* longa, verticali, divisa. *Folia* oblonga, integerrima, tomentosa, minuticula, stellata, sessilia. *Flos* plurimus, albicans (sicut tota planta) *racemis* dichotomis, terminalibus.

Habitat prope litora in Cochinchinâ.

Virtus.

Virtus. Refrigerans, Attenuans. Prodest in febribus lentis, erraticis, catarrhalibus, tussi antiquâ, sudoribus nocturnis. Usus radicis.
 Observ. Glauca Maritima Linnæi cum Polia affinitatem habet: differt præcipuè calyce 1-phylo, 5-partito, & Capsula 5-valvi.

DIGYNIA.

GENUS LXXIII. STAPELIA.

Char. Gener. *Nectarium* duplici stellulâ tegente genitalia. Lin. fy. pl. G. 334.

† Sp. 1. STAPELIA CHINENSIS. β Yong sau khau.

Differ. spec. Stap. *foliis* lanceolatis, congestis: *corollis* rotatis.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, simplicissimus, longus procumbens: denticulis nullis. *Folia* lanceolata, integerrima, carnosâ, glabra, polynata. *Flos* albus, carnosus, axillaris, *umbellis* magnis, simplicibus. *Cal.* 5-partitus, rotatus, ruber, corollæ appressus, pedunculo concolore. *Corolla* rotata, margine 5-sinuata, leviter reflexa. *Nectarium* stellis binis, 5-radiatis. *Antheræ* 5, oblongæ, sessiles, conniventes. *Stigmata* 2, simplicia, sessilia. *Folliculi* 2, subulato-conici: seminibus papposis.

Habitat prope Cantonem Sinarum.

Observ. Dubito an hæc planta, quam in loco natali examinavi recentem, sit eadem quam Lin. Jun. (suppl. pag. 170.) vocat Asclepiam Carnosam, quæque ex Chinâ ad ipsum delata fuerat sicca, & mutilata. Habitus quidem utriusque potius convenit Srapeliis, quam Asclepiis.

† Sp. 2. STAPELIA COCHINCHINENSIS. α Dee lusi tlau.

Differ. spec. Stap. repens: *foliis* ovatis, oppositis: *corollis* infundibuliformibus.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, longus, teres, repens, subsimplissimus. *Folia* ovata, carnosâ, integerrima, glabra, opposita. *Flos* albus, *umbellis* magnis, simplicibus, pedunculo communi longo, crasso. *Cal.* 5-fidus, inferus, persistens, laciniis acutis. *Corolla* 1-petala, infundibuliformis: tubo gracili, longo: limbo 5-partito, laciniis acutis, conniventibus, tegentibus genitalia. *Nectarium* stella unica, carnosâ, plana, radiis 5, acutis, magnis, expansis. *Filamenta* nulla. *Antheræ* 5, oblongæ, procumbentes inter crenas nectarii. *Germen* ovatum; 2-fidum. *Stigmata* 2, longiuscula, sessilia. *Pericarpium* folliculi 2, teretes, subulati: *seminibus* triplici serie stratis, longis, teretibus coronatis pappo longissimo.

Habitat

Habitat in montibus Cochinchinæ.

GENUS LXXIV. CYNANCHUM.

Char. Gener. *Nectarium* cylindricum, 5-dentatum. Lin. fy. pl. G. 331.

† Sp. 1. CYNANCHUM ODORATISSIMUM. α Hoa li. β . . .

Differ. spec. Cyn. *caule* volubili, internè suberoso fisso: *foliis* cordatis, acuminatis, rugosis: cymis reflexis.

Hab; & notæ. *Planta* perennis, caule multiplici, volubili, longissimo, internè suberoso-fisso, superius tereti, nitido, æqualissimo. *Folia* cordata, acuminata, undulata, rugosa, glabra, opposita, petiolis longis. *Flos* luteus, odoratissimus: cymis magnis, hemisphæricis, axillaribus, reclinatis. *Cal.* 5-phyllus, inferus, foliolis ovato-lanceolatis, undulatis, suberectis, persistentibus. *Corolla* 1-petala, hippocrateriformis, tubo crasso, brevi, ad basim inflato: limbo amplo, 5-partito, laciniis oblongis, subreflexis. *Nectarium* cylindricum, crassum, erectum, 5-fidum, laciniis conniventibus. *Filamenta* 5, membranacea, nectario externè adhærentia, glandulis 10 ad basim distincta. *Antheræ* biloculares, compressæ, acutæ, stigmati incubantes. *Germen* ovatum, 2-fidum. *Stigma* sessile, ovatum, emarginatum, unicum. *Pericarpium* semper abortit. Ex germine dissecto, & microscopio observato apparent semina plurima oblongiuscula: unde conjectari licet folliculos esse duos, feminibus papposis foetos.

Habitat, & colitur in viridariis Cochinchinæ. Et quamvis admodum vulgare, fragrantia non cedit Nyctanthi Sambac, nec minus illo decorantur nobiles foeminae. Colitur etiam Cantone Sinarum.

Flos Siamicus, sive flos Tunkini. Rumph. Amb. Auct. c. 75. tab. 26. fig. 1.

† Sp. 2. CYNANCHUM INODORUM. β Ti yong than.

Differ. spec. Cyn. *caule* volubili, internè suberoso fisso: *foliis* ovatis, acuminatis: *pedunculis* subdivisis.

Hab; & notæ. *Planta* perennis: *caule* volubili, internè suberoso, fisso, longo, ramoso. *Folia* ovata, acuminata, glabra, opposita. *Flos* luteus, parvus, plurimus, inodorus: *pedunculis* subdivisis, brevibus, axillaribus: *calyce* 5-fido, brevi. *Corolla* laciniis 5, linearibus, contortis, tubo longioribus, patentibus, potius hippocrateriformis, quam rotata. *Nectarium* cylindræum, 5-fidum. *Folliculi* 2, oblongi, acuminati, tomentosi, ad invicem curvati: *feminibus* plurimis oblongis, papposis, imbricatis. *Stigma* 1, sessile, ovato-oblongum, magnum.

Habitat

GENUS LXXV. PERIPLOCA.

Char. Gener. *Nectarium* ambiens genitalia, *filamenta* 5 exferens. Lin. sy. pl. G. 330.

† Sp. 1. PERIPLOCA COCHINCHINENSIS. α Cây búp búp.

Differ. spec. Per. *caule* arboreo : *foliis* carnosis : *racemis* terminalibus.

Hab ; & notæ. *Arbor* mediocris, ligno flaccido : *ramis* patentibus. *Folia* cordata, oblonga, acuta, integerrima, magna, carnosâ, glabra, opposita. *Flos* albo-cæruleus, racemis brevibus, terminalibus. *Calyx* 5-phyllus, foliolis lanceolatis, expansis. *Corolla* rotata, 5-partita : *nectario* ambiente genitalia collumellis 5, filiformibus, erectis, basi curvatis. *Pericarpium* folliculi 2, oblongi : *Seminibus* plurimis, subrotundis.

Habitat ad portum Turanum, indigenis dictum *Hàn* in Cochinchinâ, ad Austrum metropolis Huæ. Vidi etiam, sed minori formâ, in Benghalâ.

GENUS LXXVI. APOCYNUM.

Char. Gener. *Corolla* campanulata. *Filamenta* 5 cum staminibus alterna. Lin. sy. pl. G. 332.

Sp. 1. APOCYNUM RETICULATUM. α Deeï xanh.

Differ. spec. Ap. *caule* volubili, perenni : *foliis* ovatis, venosis. Lin. sp. 5.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, volubilis, tenuis, teres, pilosus. *Folia* ovata, subacuminata, integerrima, venosa, glabra, nitida, margine reflexa petiolis oppositis. *Flos* luteus, *umbellis* axillaribus, parvis : *calyce* 5-fido : *corollâ* campanulatâ, 5-partitâ. *Stamina* 5, filamentis sterilibus alternis carentia. *Germen* oblongum, polyspermum : maturum non vidi.

Habitat in dumetis Cochinchinæ.

Olus crudum minus. Rumph. Amb. l. 7. c. 41. t. 40. f. 2.

† Sp. 2. APOCYNUM JUVENTAS. α Hà thu ô nam.

Differ. spec. Ap. *caule* fruticoso, volubili : *foliis* ovatis, pilosis : *racemis* dichotomis.

Hab ; & notæ. *Caulis* fruticosus, volubilis, tenuis, pilosus, ruber, lactescens : *radice* magnâ, carnosâ, tereti, indivisâ. *Folia* ovata, integerrima, pilosa, opposita. *Flos* luteo-viridis, minutus : *racemis*

mis dichotomis, axillaribus. *Calyx* 5-partitus laciniis oblongis, pilosis, patentibus. *Corolla* campanulata, 5-partita, laciniis lanceolatis, calyce triplo longioribus. *Nectarium* lobis 5, conniventibus: filamentis 5, sterilibus, erectis. *Antheræ* 5, sessilis, squamiformes, ad basim nectarii adhærentes. *Germen* longiusculum, 2-lobum. *Stigma* sessile, concavum, 2-fidum. *Folliculi* 2: *seminibus* papposis.

Habitat in locis agrestibus Cochinchinæ, sæpius procumbens.

Virtus. Creditur a Medicis indigenis plantæ hujus radicem ita spiritus animales recreare, ut longo ejus usu homines senescentes ad juventutem redeant. Idem sentiunt Sineses, de plantâ *Hô xeu u*, quam eandem esse existimant: sed mihi obvia non fuit, ut examine Botanico probaretur: radix autem, quâ usus sum, formam habet a Cochinchinensi diversam.

† Sp. 3. APOCYNUM ALTERNIFLORUM. β Fù muôn thàn.

Differ. spec. Ap. *caule* fruticoso, scandente: *foliis* ovatis, acuminatis, glabris: axillis alternis umbelliferis.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, longus, ramosus, scandens. *Folia* ovata, acuminata, integerrima, plana, glabra, opposita, petiolata. *Flos* pallidus, inodorus, umbellatus, axillis alternis floriferis. *Cal.* 5-phyllus, foliolis lanceolatis, erectis. *Cor.* campanulata, 5-fida, calyce longior. *Nectarium* lobis decem, oblongis, erectis, tubo corollæ insistentibus, stamina stigmati apprimentibus. *Folliculi* 2, polyspermi.

Habitat in insulis prope Cantonem Sinarum. Estne Apocynum?

† Sp. 4. APOCYNUM AFRICANUM. γ . . .

Differ. spec. Ap. *caule* fruticoso, suberecto: *foliis* ovato-oblongis: *pedunculis* subtrifloris.

Hab; & notæ. *Frutex* suberectus, 8-pedalis, ramis scandentibus. *Folia* ovato-olonga, obtusa, integerrima, crassa, glabra, parva, opposita. *Flos* pallidus, pedunculis subtrifloris, lateralibus. *Cal.* semiquinquefidus, laciniis acutis, erectis. *Corolla* campanulata, 5-partita, laciniis lanceolatis, contortis, reflexis. *Nectarium* corpusculis 5, subulatis, appressis, glandulis 5 coloratis alternis. *Stamina* 5. *Stylus* unicus, subulatus, æqualis staminibus: *stigmatibus* acuto, 2-fido, erecto. *Peric.* Folliculi 2, conici, *seminibus* papposis.

Habitat in planitie arenosâ oræ Zanguebariæ in Africâ.

GENUS LXXVII. PERGULARIA.

Char. Gener. *Nectarium* ambiens genitalia cuspidibus 5, sagittatis.

Cor. hippocrateriformis. Lin. sy. pl. G. 329.

† Sp. 1. PERGULARIA DIVARICATA. β. Hủ muôn.

Differ. spec. Perg. caule cespitoso: *foliis* undulatis: *floribus* terminalibus, divaricatis.

Hab; & notæ. *Frutex* caule cespitoso, sub-erecto, ramulis multis brevibus. *Folia* lato-lanceolata, integerrima, undulata, incurva, glabra, opposita. *Flos* luteus, rubro conspersus, terminalis, pedunculis 2-floris, divaricatis. *Cal.* 5-phyllus, foliolis subulatis, erectis. *Corolla* sub-hippocrateriformis, tubo crasso: limbo 5-partito, laciniis subulatis exoticè longissimis. *Nectarium* sagittis 5, erectis, ad os tubi corollæ insistentibus. *Filamenta* 5, tubo æqualia: antheris sagittatis, acumine longo stigma amplectentibus. *Germin* ovatum, 2-lobum. *Stylus* filiformis, æqualis staminibus: *stigmat*e acuto, erecto, 2-fido. Pericarpium folliculi 2, oblongi, polyspermi: *feminibus* longiusculis, nudis.

Habitat inculta apud Sinas.

Observ. Echites Caudata (Burm. Ind. tab. 26.) quodammodo nostræ assimilatur: sed istius nectarium sagittatum ab Echite prorsus alienum.

† Sp. 2. PERGULARIA SINENSIS. β. Fi si thán.

Differ. spec. Perg. caule suffruticoso, volubili: *foliis* ovato-oblongis: *pedunculis* polyfloris.

Hab; & notæ. *Caulis* suffruticosus, teres, tenuis, volubilis. *Folia* ovato-oblonga, obtusa, integerrima, glabra, opposita. *Flos* terminalis, & lateralis, pedunculis polyfloris, sparsis. *Corolla* lutea, 5-partita, laciniis linearibus, longis, contortis. *Nectarium* sagittis 5, erectis, stipitatis. *Germina* 2, ovalia. *Stylus* filiformis: *stigma*te unico, conico, 5-sulcato. *Peric.* folliculi 2, oblongi, *feminibus* multis, ovatis, nudis.

Habitat apud Sinas inculta.

Observ. In omnibus Pergulariæ, & apocyni speciebus, quas vidi, semper invêni flores Monogynos. Idem videtur sentire de Pergulariâ Japonicâ Thunbergius. Fl. Jap. pag. 112.

GENUS LXXVIII. ASCLEPIAS.

Char. Gener. *Nectaria* 5, ovata, concava, corniculum exerentia.
 Lin. fy. pl. G. 333.

Sp. 1. ASCLEPIAS CURASSAVIA. β Yong cõ láy.

Differ. spec. Asc. *foliis* lanceolatis, petiolatis, glabris, nitidis: *caule* simplici: *umbellis* erectis, solitariis, lateralibus. Lin. sp. 9.

Hab; & notæ. *Caulis* sub-simplex, volubilis. *Folia* lanceolata, glabra, nitida, petiolata, opposita. *Flos* pallidus, lateralis: *umbellis* solitariis, erectis. *Folliculi* 2, ventricoso-conci: *seminibus* ovatis, compressis, curvis, papposis.

Habitat prope Cantonem Sinarum.

+ Sp. 2. ASCLEPIAS FUSCA. α Cây fo dua.

Differ. sp. Asc. *caule* repente: *foliis* cordato-lanceolatis: *umbellis* axillaribus, geminis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, volubilis, tenuis, multiplex, inferius radicans, superius ramosissimus. *Folia* cordata, lanceolata, basi barbata, opposita, petiolata, parva. *Flos* fusco-purpureus, *umbellis* 2-natis, axillaribus. *Corolla* minima, *nectariis* 5, auriculatis, absque corniculis. *Fructus* folliculi 2, parvi, subulati, extrorsum ventricosi, introrsum plani: *seminibus* ovatis, curvis, papposis.

Habitat in antiquis muris, & ruderibus Cochinchinæ.

† GENUS LXXIX. GRMMICA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium inferum, urceolatum, 5-fidum: laciniis acutis, coloratis, carnofis.

Cor. campanulata, membranacea, 1-petala: tubo globoso, calyci æquali: limbo brevi, 5-fido, laciniis rotundatis, patentibus.

Stam. Filamenta 5, subulata, corollæ æqualia, tubo insistentia. Anthæræ ovatæ, incumbentes.

Pist. Germen subrotundum. Styli 2, æquales staminibus. Stigmate compresso-rotundo.

Peric. Bacca membranacea, subrotunda, 4-loba, 1-ocularis, 4-sperma.

Sem. Subrotunda.

Nom.

Nom. (γραμμικός linearis) a formâ plantæ lineari.

Char. Gener. *Corolla* campanulata, infera: tubo globoso. *Bacca* 1-locularis, 4-sperma.

† Sp. 1. GRAMMICA APHYLLA. α Το haong tláng.

Differ. spec. Gr. *caule* volubili: *foliis* nullis: *floribus* congestis.

Hab. *Caulis* linearis, tenuissimus, albissimus, intricato-volubilis; mutiplex: *ramis* ejusdem formæ, herbis obviis se implicantibus. *Folia* nulla. *Radix* conspicua nulla. *Flos* albus, congestus, pulcher, lateralis. *Bacca* alba, grano piperis æqualis.

Habitat inculta in hortis Cochinchinæ, & inter plantas humiles volutatur, duratione brevi paucorum mensium, tempore verno. Initium aliquod radicale, quo a terrâ alimentum acciperet, diligenter quæfivi, sed non invēni.

Observ. Habitu affinis est, quanquam minus luxurians, Tillandsiæ Usneoidi Lin. sp. 9., & Licheni Usnæ Lin. sp. 93. Rumph. Amb. l. 10. t. 40. f. 2. nomine Musci Capillaris.

GENUS LXXX. GENTIANA.

Char. Gener. *Corolla* 1-petala. *Capsula* 2-valvis, 1-locularis: receptaculis 2, longitudinalibus. Lin. sy. pl. G. 352.

† Sp. 1. GENTIANA SCANDENS. α Rau mō, β Ki sí thàn.

Differ. spec. Gent. *caule* fruticoso scandente: *corollis* campanulatis; 5-fidis: *paniculis* elongatis, pendulis.

Hab; & notæ. *Caulis* fruticosus, magnus, lignosus, teres: *ramis* multis, longissimis, scandentibus, inermibus, acirrhis. *Folia* ovato-lanceolata, integerrima, glabra, cineracea, opposita. *Flos* lateralis, paniculis longis, demissis: *calyce* 5-dentato, parvo, persistente. *Corolla* 1-petala, campanulata, tubo amplo, externè cinerei coloris, punctis albis distincto, internè pilis densis, purpureis obstructo: limbo patulo, albo, obtusè 5-fido, brevi, laciniis plerumque laciniato-plicatis. *Stamina* 5. *Styli* 2, longitudine tubi: *stigmatibus* simplicibus. *Capsula* sub-rotunda, 1-locularis, 2-valvis: *seminibus* plurimis.

Habitat, & scaadit per arbores, & sepes in Cochinchinâ, & Chinâ.

In Sinenfi folia sæpe videntur cordata levi emarginaturâ ad basim.

Odor utriusque est ingratus, & foetidus.

Virtus foliorum, & radicis. Tonica, stomachica. Nauseam, & vomitum efficaciter tollit: cibi appetentiam excitat, digestionem adjuvat.

vat. Sapor est amarissimus. Odorem foetidum, quem habet recens; exsiccata amittit.

Sp. 2. GENTIANA AQUATICA. β Xi Kām Xiong.

Differ. spec. Gent. *corollis* 5-fidis, infundibuliformibus, terminalibus, sessilibus: *foliis* margine membranaceis. Lin. sp. 16.

Hab; & notæ. *Caulis* annuus, cespitosus, erectus, 3-pollicaris: *ramis* nullis. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, sessilia, opposita. *Flos* cyaneus, terminalis, solitarius: *calyce* acutè 5-fido, erecto. *Corolla* infundibuliformis, patens, 10-fida: laciniis 5 maioribus expansis, 5 aliis minoribus, alternis, plicatis. *Stigmata* 2, sessilia, longiuscula, revoluta. *Caps.* ovata, compressa, 1-locularis, polysperma, 2-valvis, apice dehiscens.

Habitat in locis humidis, prope Cantonem Sinarum.

Thunb. Japon. p. 115. *Gentiana humilis*, *aquatica*, *verna*. Aman. Ruth. pag. 4. tab. 1. f. 1.

GENUS LXXXI. HYDROLEA.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus. *Cor.* rotata. *Filamenta* basi cordata. *Caps.* 2-ocularis, 2-valvis. Lin. fy. pl. G. 347.

† Sp. 1. HYDROLEA INERMIS. β Xiong fung.

Differ. spec. Hyd. *caule* inermi: *floribus* solitariis, lateralibus.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, annuus, 1-pedalis, erectus, inermis, subsimplicissimus. *Folia* lanceolato-linearia, integerrima, glabra, sessilia, sparsa. *Flos* cæruleus, pedunculis 1-floris, solitariis, lateralibus. *Calyx* inferus, 5-partitus, laciniis acutis. *Corolla* 1-petala, campanulata, tubo brevi: limbo 5-partito, patente, laciniis ovatis, calyci subæqualibus. *Filamenta* 5, subulata, tubo corollæ infidentia, limbo breviora: *Germen* ovatum. *Styli* 2, erecti, staminibus breviores: *stigmatibus* obtusis. *Capsula* ovata, 2-ocularis, 2-valvis, polysperma: seminibus plurimis, subrotundis, minimis, circumdantibus columellas 2, ovatas, fundo capsulæ adhærentes, superius liberas. *Antheræ* ovatæ, incumbentes. De filamentis basi cordatis nihil annotavi, nec memini.

Habitat Cantone, in locis humidis.

Observ. Linnæus (Gen. pl. ed. sextæ.) Corollam hujus Generis describit Rotato-campanulatam, qualis est nostra, nec propriè rotatam. Columellæ illæ duæ, quæ receptacula seminum sunt, ad Gentianam pertinere videntur.

† GENUS LXXXII. AGLAIA.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 1-phyllum, 5-crenatum, inferum, minimum, persistens.

Cor. Petala 5, ovata, concava, carnosæ, sub-clausa, in globum conniventia. Nectarium tubulosum, 5-plicatum, petalis paulo brevius.

Stam. Filamenta nulla. Antheræ 5, ovatae, curvaturis nectarii inclusæ.

Pist. Germen ovatum. Stylus nullus. Stigmata 2, oblonga, erecta.

Peric. Bacca ovata, glabra, aquosa, 1-sperma.

Sem. 1-ovatum, sub-compressum, 4-fulcum.

Nom. (Αγλαία splendor) ex plantæ nitore, odore, & venustate.

Char. Gener. Cal. 5-dentatus, inferus. Cor. petala 5 in globum conniventia. Bacca 1-sperma.

† Sp. 1. AGLAIA ODORATA. α Cây ngâu. β . . .

Differ. spec. Agl. foliis 5-phyllis: floribus racemosis.

Hab. Arbor. 8-pedalis: ligno flavescente, duro: cortice tenui, fusco: ramis patentibus: comâ densissimâ. Folia pinnata, 3-5-nata, foliolis ovalibus, basi attenuatis, integerrimis, glabris, nitidis, petiolis brevibus. Flos luteus, minutissimus, globosus, odoratus: racemis oblongis, axillaribus. Bacca parva, rubra.

Habitat in Cochinchinâ, & in Chinâ tam agrestis, quam culta in hortis magnatum, habitu speciosissima, & odore grata.

Camunium Sinense, seu Tsjiulang. Rumph. Amb. 1. 7. pag. 28. t. 18. f. 1. Idem Auct. cap. 43.

Observ. Suspicio ejusdem generis esse Bumaldam Trifoliam Thunb. Jap. p. 8., & p. 114. Cujus pericarpium maturum Cl. vir fatetur non vidisse.

GENUS LXXXIII. SALSOLA.

Char. Gener. Cal. 5-phyllus. Cor. o. Capsula 1-sperma. Semen Cochleatum. Lin. fy. pl. G. 339.

† Sp. 1. SALSOLA DIDYMA. γ . . .

Differ. spec. Sals. caule herbaceo, decumbente: foliis oblongis inermibus: Capsulis 2-lobis, 2-spermis.

Hab; & notæ. Caulis herbaceus, 2-pedalis, procumbens, diffusus, asper.

asper. *Folia* oblonga, obtusa, integerrima, crassa, glabra, inermia, opposita. *Flos* apetalus, axillaris, glomeratus, subseffilis: *calyce* 5-partito, laciniis emarginatis, apice cucullatis. *Stigmata* 2, seffilia, oblonga, erecta. *Capsula* 2-loba, 2-locularis, 1-sperma: *seminibus* cochleatis, asperis, nigris.
Habitat inculta in insulâ Mozambicco, in Africâ.

GENUS LXXXIV. CHENOPODIUM.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus, 5-gonus. *Cor.* o. *Semen* 1, lenticulare, superum. Lin. fy. pl. G. 337.

Sp. 1. CHENOPODIUM HYDRIDUM. α. Cây mản ri.

Differ. spec. Chen. *foliis* cordatis, angulato-acuminatis, *racemis* ramosis, nudis. Lin. sp. 8.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, simplex, erectus, 3-pedalis, rubescens. *Folia* su-hastata, sinuato-dentata, cineracea, suprema lanceolata, alterna, petiolata. *Flos* apetalus, racemis longis: hermaproditus, & foemineus in eodem racemo: *calycibus* 5-phyllis. *Semen* 1, lenticulare.

Habitat incultum in agris Cochinchinæ.

Gmel. Sibir. 3. pag. 76.

GENUS LXXXV. BETA.

Char. Gener. *Cal.* 5-phyllus. *Cor.* o. *Semen* reniforme, intra substantiam baseos calycis. Lin. fy. pl. G. 338.

Sp. 1. BETA VULGARIS. β. Pă hung.

Differ. spec. Bet. *floribus* congestis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, crassus, erectus, albus, 3-pedalis. *Folia* sub cordata magna, integerrima, obtusa, glabra, pallida. *Flos* albus, congestus, apetalus. *Semine* reniformi. *Radix* crassa, albicans, nec edulis.

Habitat Cantone Sinarum, venditurque in foro cum aliis oleribus.

Thunb. Jap. p. 113. Beta pallidè Virens maior. Bauh. Pin. p. 118.

GENUS LXXXVI. GOMPHRÆNA.

Char. Gener. *Cal.* coloratus: exterior 3-phyllus: foliolis 2 conniventibus, carinatis. *Petala* 5, rudia, villosa. *Nectarium* cylindricum, 5-dentatum. *Caps.* 1-sperma. *Stylus* semibifidus. Lin. fy. pl. G. 343.

Sp. 1.

Sp. 1. GOMPHRÆNA GLOBOSA. α Hoa nua ngai. β . . .

Differ. spec. Gomp. caule erecto: foliis ovato-lanceolatis: capitulis solitariis: pedunculis diphyllis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. Caulis annuus, 2-pedatis, ramosus: geniculis purpuscentibus. Folia ovata, utrinque acuta, integerrima, hispida, sessilia, opposita. Flos lætè purpureus, capitulis globosis, solitariis, terminalibus: calyce communi nullo, præter foliola 2, subrotunda, acuminata, expansa, capitulo supposita. Perianthium imbricatum, 7-8-phyllum, coloratum, foliolis acutis, rudibus, erectis. Cor. nulla, nisi foliola 5 calycis superiora corollam dicas. Receptaculum commune oblongum, setosum. Semen 1-ovatum, subcompressum, nigrum, nitidum: capsulâ circumscissâ. Stylus 2-fidus. Filamenta 5, brevia.

Habitat passim culta in Cochinchinâ, & Chinâ.

Flos Globosus Rump. 1. 8. c. 72. t. 100. f. 2. Tourn. Inst. p. 654. tab. 429. Amaranthoides Lychnidis folio, flore-purpureo.

Est varietas in Cochinchinâ flore albo, capitulis ovatis: in quibus flosculi omnes sunt fertiles, cum in Purpureâ plures inveniuntur steriles. In reliquis conveniunt.

† GENUS LXXXVII. TRISANTHUS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Communis 2-phyllus, foliolis lanceolatis, persistens, continens 3 flosculos. Perianthium proprium, 1-phyllum, verticaliter lenticiforme, coloratum, denticulis 5, minimis apici subtruncato impositis.

Cor. nulla.

Stam. Filamenta 5, subulata, brevissima, Calycis margini insistentia. Antheræ subrotundæ, 2-loculares.

Pist. Germen orbiculatum. Stylus nullus. Stigmata 2-oblonga, reflexa.

Peric. Calycinum, lenticulare, truncatum, factum ex ipso calyce, denticulis decidentibus, 2-loculare, 1-spermum, 2-fulcum, 2-partibile.

Sem. Reniformia.

Nom. (Τρίς ter, ἄνθος flos) ob tres flores eodem calyce copulatos.

Char. Gener. Cal. com. 2-phyllus, 3-florus: proprius 5-dentatus, superus. Cor. 0. Fructus 2-locularis, 1-spermus.

Sp. 1.

† Sp. 1. TRISANTHUS COCHINCHINENSIS. α Rau má.

Differ. spec. Trif. caule repente : *foliis* subrotundis , *femipartitis* : *floribus* congestis.

Hab. *Caulis* filiformis , tenuis , subsimplicissimus , longus , teres , repens , distantiis subæqualibus ordinatim radicans. *Folia* subrotunda , *femipartita* , dentato-crenata , concava , rugosa , glabra : *petiolis* radicalibus , confertis , longis , erectis , paucis. *Perianthium* floris purpureum , cartilagineum , glabrum , sessile , calyce communi , 3-floro suffultum : *pedunculis* communibus longiusculis , radicalibus , congestis , paucis , nec umbellatis.

Habitat frequenter ad sepes in Cochinchinâ , non cultus , quamvis esculentus. Si bene memini , etiam in Chinâ , & in aliis Indiæ locis.

Pes equinus. Rumph. Amb. l. 9. c. 69. t. 169. f. 1.

Virtus totius plantæ. Vulneraria , Mundificans , Diuretica , Nephritica. Coguovi Eunuchum , qui partes generationis radicitus absciderat , appositâque hâc herbâ cum pauxillâ calce contusâ facillè convaluerat.

Observ. Quamvis Præceptor noster Linnæus cum aliis Clarissimis Viris hanc plantam Hydrocotyli adjunxerint , existimo illos recentem non vidisse ; nam , ut hæc legenti patebit , in paucis conveniunt , in multis differunt : vel forte viderunt aliam a Cochinchinensi , quam probavi , diversam.

G E N U S LXXXVIII. B O S E A.

Char. Gener. *Cal.* 5-phylus. *Cor.* o. *Bacca* 1-sperma. Lin. sy. pl. G. 344.

† Sp. 1. BOSEA CANNABINA. α Cây Rách.

Differ. spec. Bos. arborea : *foliis* lanceolatis , serratis , glabris : *racemis* 2-natis.

Hab ; & notæ. *Abor* mediocris : *ramis* ascendentibus. *Folia* lanceolata , basi obtusa , serrata , glabra , parva , integerrima , alterna. *Flos* albus , racemis compositis , brevibus , axillaribus , 2-natis. *Calyx* 5-phylus , foliolis lanceolatis , curvis , conniventibus. *Corolla* nulla. *Filamenta* 5 , subulata , calyci æqualia. *Antheræ* subrotundæ , curvaturis Calycis defensa. *Germen* superum , longiusculum. *Stylus* nullus. *Stigma* obtusum , integrum. *Bacca* minima , subrotunda , subcompressa , 1-sperma : *semine* rotundo.

Habitat in sylvis Cochinchinæ.

Ufus. Ex cortice extrahuntur fila tenacia , quibus vulgares storeæ texuntur.

UMBELLATÆ.

GENUS LXXXIX. HYDROCOTYLE.

Char. Gener. *Umbella* simplex : involucro 4-phylo. *Petala* integra. *Semina* semiorbiculato-compressa. Lin. fy. pl. G. 355.

Sp. 1. HYDROCOTYLE UMBELLATA. α Rau má m^o.

Differ. spec. Hyd. *foliis* peltatis : *umbellis* multifloris. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , tenuissimus , filiformis , albus , ramossissimus , intricatus , repens. *Folia* cordata , peltata , subrotunda , crenato-lobata , glabra : *petiolis* brevibus , solitariis , reclinatis , albis. *Flos* minimus , rubescens : *umbellis* multifloris , subrotundis , simplicibus : *pedunculis* umbellæ longiusculis : *involucris* 3-4-phyllis : *corollis* pentapetalis : *flosculis* omnibus fertilibus.

Habitat in Cochinchinâ , frequens in locis humidis , hyberno tempore. Hydrocotyle Marsh pennywort. Hill. Brit. herb. p. 419. t. 59. f. 16. Acariçoba. Pif. Bras. l. 4. p. 260. fig. ibi. Notandum verò est icones utriusque Authoris nec inter se , nec cum nostrâ satis conformes. Hujus flores proprii sunt Umbellatæ , non Vulgaris : Folia vero sublobata , crenata ad Hydr. Americanam pertinent.

GENUS XC. CAUCALIS.

Char. Gener. *Cor.* radiatæ : disci masculæ. *Petala* inflexo-emarginata. *Fructus* setis hispidis. *Involucra* integra. Lin. fy. pl. G. 362.

Sp. 1. CAUCALIS ORIENTALIS. β . . . α Cây hột gai.

Differ. spec. Cauc. *umbellis* patentibus : *foliolis* partialibus supradecompositis , laciniatis , lacinulis linearibus. Lin. sp. 5.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus , teres , rectus , striatus , ramosus , 3-pedalis. *Folia* pinnato-incisa , laciniata , glabra. *Flos* umbellis compositis , patentibus : *radiis* universalium longis , inæqualibus , partialium brevissimis : *involucris* utrisque integris , subulatis , radio brevioribus. Flores flosculosi subnudi. *Fructus* ovato-oblongus , echinato-hispidus , 2-spermus , cortice persistente , intus striatus.

Habitat inculta Cantone , & alibi.

Caucalis Cafcalitra. Bellon. it. l. 3. c. 49. fig. ibi. Caucalis Orientalis altissima. Tournef. Corol. p. 23.

GENUS XCI. DAUCUS.

Char. Gener. *Cor.* sub-radiatæ. *Flosculi* disci abortivi. *Fructus* pilis hispidus. Lin. fy. pl. G. 364.

Sp. 1. DAUCUS CAROTA. β Hú lú pā. α Hó la bac.

Differ. spec. Dauc. *seminibus* hispidis: *petiolis* subtus nervosis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* sesquipedalis, annuus, crassus, hispidus, albicans: *radice* fusiformi, carnosa, crocea, esculenta. *Folia* minutim pinnatifida: *petiolis* nervosis, amplexicaulibus, reclinatis. *Flos* albus: *umbellis* partialibus, plurimis, convexis: involucris omnibus laciniato-linearibus. *Semina* parva, hispida.

Habitat Cantone Sinarum: indeque in Cochinchinam translata.

Thunb. Jap. pag. 117. Pastinaca tenuifolia, sativa, radice lutea. Bauh. Pin. p. 151. n. 5.

Virt. herbæ, & radices. Aperiens, Diluens, Diuretica. *Semina* carminativa.

GENUS XCII. ATHAMANTA.

Char. Gener. *Fructus* ovato-oblongus, striatus. *Petala* inflexa, emarginata. Lin. fy. pl. G. 369.

Sp. 1. ATHAMANTA CHINENSIS. α Xà sàng. β Xé chōan.

Differ. spec. Ath. *seminibus* membranaceo-striatis: foliis supra-decompositis, lævibus, multifidis. Lin. sp. 9.

Hab; & notæ. *Caulis* annuus, 2-pedalis, lævis, teres, erectus, albus, ramosus. *Folia* pinnato-multifida, glabra, viridi-pallida, odora. *Flos* albus, *umbellis* compositis, convexis, densis, æqualibus, plurimis: *involucellis* partialibus linearibus, integris. *Flosculi* omnes fertiles, *corollis* emarginatis, sub-inflexis. *Semina* minuscula, ovata, 5-crenata, subcoriacea, aromatica, glabra.

Habitat in Cochinchinâ, & Chinâ culta, spontaneaue.

Virtus: seminum. Resolvens, Diuretica, Emmenagoga, Deobstruens. Valde proficua in morbis uteri. Externè valet contra cutis pruritus, & pustulas, maximè si adjungatur curcuma.

GENUS XCIII. SIUM.

Char. Gener. *Fructus* subovatus, striatus. *Involucrum* polyphyllum. *Petala* cordata. Lin. fy. pl. G. 378.

Sp. 1.

Sp. 1. SIUM SISARUM. β Xuèi kin. α Rau kân nuóc.
 Differ. spec. Sium : *foliis* pinnatis, floralibus 3-natis. Lin. sp. 4.
 Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, 3-pedalis, sub-erectus, teres, striatus albus, subsimplex. *Folia* pinnata, ramea 3-nata, ferrato-incisa, glabra. *Flos* albus, *umbellis* compositis : *involucellis* universalibus, & partialibus polyphyllis, integris. *Semina* ovata, striata.
 Habitat loca aquosa in Chinâ, & Cochinchinâ, ubi colitur.
 Usus : Culinaris. Caules tenaces : folia, & fructus subodori.
 Hort. Cliff. p. 98. Sisarum Germanorum. Bauh. p. 155. n. 1.

Sp. 2. SIUM GRÆCUM. α Rau kân hoang.
 Differ. spec. Sium : *foliis* omnibus bipinnatis. Lin. sp. 8.
 Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, 1-pedalis : *ramis* procumbentibus ; aliquando repentibus. *Folia* pinnata, pinnatifida, glabra. *Flos* albus, *umbellis* compositis, parvis : *involucro* universali nullo : partialibus 1-phyllis, reflexis. *Petala* cordata, sub-inflexa. *Semina* ovata, striata, glabra.
 Habitat ubique incultum in hortis Cochinchinæ : puto, quod etiam in Chinâ, quamvis non viderim.
 Sium foliis duplicato-pinnatis. Lin. Cliff. p. 98. n. 4. Ligusticum Græcum folio Apii. Tourn. Corol. p. 23.
 Virtus : præcipuè feminum. Diuretica, carminativa. Folia edulia.
 Observ. Defectu involucri universalis ad Chærophyllosum accedit. Sapor, odor, semina Sii sunt propria. Puto, quod Sium Decumbens (Flor. Jap. p. 118.) eadem sit planta.

GENUS XCIV. BUBON.

Char. Gener. *Fructus* ovatus, striatus, villosus. Lin. fy. pl. G. 380.

Sp. 1. BUBON MACEDONICUM. α Hoa Khóm.
 Differ. spec. Bub. *foliis* rhombeo-ovatis, crenatis : *umbellis* numerosissimis. Lin. sp. 1.
 Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, erectus, rectus, 2-pedalis : ramis multis ascendentibus. *Folia* caulina rhombeo-ovata, incisa : ramea oblonga, minuscule, irregularia. *Umbellæ* plurimæ subplanæ : involucri universali, partialique. *Corolla* petalis lanceolato-ovatis, sub-inflexis. *Fructus* oblongo-ovatus, striatus, villosus, tenuis, fuscus, odoratissimus.
 Habitat cultum, nec rarò in hortis metropolis Huæ Cochinchinæ.
 Apium Macedonicum Bauh. Pin. p. 154. n. 12. Levisticum Indicum.
 Rumph. Amb. l. 8. c. 60. t. 93. f. 3. Ubi icon non optima. Usus ad

imbuendas odore vestes : qui odor vehemens quidem , sed aliquantulum nauseosus Europæis.

Virtus Medica : totius plantæ , præcipuè feminum. Diuretica , Emmenagoga , Carminativa.

GENUS XCV. LIGUSTICUM.

Char. Gener. *Fructus* oblongus , 5 - sulcatus utrinque. *Cor.* æquales : petalis involutis , integris. Lin. fy. pl. G. 376.

Sp. 1. LIGUSTICUM SCOTICUM. α Rau ^ákan nhá.

Differ. sp. Lig. *foliis* biternatis. Lin. sp. 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* erectus , teres , crassiusculus , striatus , sub-fuscus , 2 - pedalis. *Folia* biternata , decomposita alia , acute incisa , pauca , coloris obscuro-viridis , nitidi. *Flos* albus , umbellis compositis , planis , magnis : *involucris* linearibus universali , & partiali : *Fructus* oblongus , utrinque 5 - sulcatus , calyce 5 - fido , permanente cinctus. *Corollæ* æquales , petalis integris. Planta esculenta , odore , & sapore Sii Græci.

Habitat cultum in Cochinchinâ.

Seseli maritimum scoticum. Herm. Parad. t. 227. Levisticum foliis biternatis. Hill. Brit. herb. p. 410. t. 58. f. 15.

GENUS XCVI. CORIANDRUM.

Char. Gener. *Cor.* radiata : *Petala* inflexo-emarginata. *Involucrum* universale 1 - phyllum. Partialia dimidiata. *Fructus* sphæricus. Lin. fy. pl. G. 386.

Sp. 1. CORIANDRUM SATIVUM. β Xế há yú. α Rau ngò tàu.

Differ. spec. Cor. *fructibus* globosis.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , erectus , teres , crassiusculus , rubescens , sesquipedalis , ramis assurgentibus. *Folia* multifida , laciniis linearibus. *Flos* albus , sub-rubescens : *umbellis* compositis , paucifloris : *involucro* universali sæpius nullo : partialibus 1 - phyllis , lanceolatis , integris. *Fructus* globosus , simplex , odor.

Habitat , & colitur in Chinâ , raro in Cochinchinâ.

Coriandrum maius. Bauh. Pin. pag. 158. n. 1.

Virtus : feminum. Hypnotica , Carminativa. Usus herbæ Culinaris ; frequens.

Sp. 2. CORIANDRUM TESTICULATUM. α Rau ngò : Hò nôi.

Differ. spec. Cor. *fructibus* didymis. Lin. sp. 2.

Hab ;

PENTANDRIA. DIGYNIA.

181

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , sub-erectus , teres , pallidus ro - pollicaris : ramis multis diffusis , debilibus. *Folia* polyfida , laciniis linearibus , tenuibus , glabris. *Flos* albus umbellis compositis , parvis , concavis : *involucris* , tam universali , quam partialibus , polyfidis , subulatis. *Fructus* didymus , fusco-viridis , odore , & sapore præstantior Coriandro Sativo.

Habitat , & colitur abundanter per totam Cochinchinam.

Ufus idem , qui præcedentis.

Coriandrum minus Testiculatum. Bauh. Pin. pag. 158. n. 2. Pluk. tab. 169. f. 2.

GENUS XCVII. ANETHUM.

Char. Gener. *Fructus* subovatus , compressus , striatus. *Petala* involuta , integra. Lin. fy. pl. G. 394.

Sp. 1. ANETHUM FENICULUM. β Hôi hiâm. α Tíeo hoi.

Differ. spec. An. *fructibus* ovatis. Lin. sp. 3.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus , 3 - pedalis , erectus , teres , albicans , ramosus. *Folia* glabra , alterna , petiolata , cineracea , odora , dulcia , bipinnata , pinnatifida , laciniis filiformibus , longis. *Flos* luteus , umbellis compositis , magnis , sub-planis : *involucro* nullo. *Corollæ* omnes fertiles , petalis ovatis , apice involutis. *Semina* compresso-ovata , striata , marginata.

Habitat abundanter in Chinâ : colitur etiam in Cochinchinâ.

Virtus : totius herbæ. Diuretica , Resolvens , Stomachica , Cephalica. *Semina* carminativa , lactifera. Ufus etiam culinaris , dulcis , odoratus , gratus.

Fœniculum Vulgare. Hill. Brit. herb. p. 413. t. 59. f. 5. Anethum Fœnic. Thunb. Jap. p. 120.

TRIGYNIA.

GENUS XCVIII. SAMBUCUS.

Char. Gener. *Cal.* 5 - partitus. *Cor.* 5 - fida. *Bacca* 3 - sperma. Lin. fy. pl. G. 402.

Sp. 1. SAMBUCUS NIGRA. β Ũ chũ yũ. α Ngò châu dau.

Differ. spec. Samb. *Cymis* 5 - partitis : *caule* arboreo. Lin. sp. 3.

Hab ; & notæ. *Caulis* arboreus , 8 - pedalis : *ramis* patentibus. *Folia* lato-lanceolata , pinnata , 2 - juga , integerrima , glabra , ad apicem rubescentia. *Flos* sub-terminalis , *cymis* 5 - partitis , & 3 - partitis : pedun-

pedunculis longis, sub-æqualibus. *Fructus* bacca rotunda, minuta; rubro-fusca, 3-sperma, infera.

Habitat in montanis Sinensibus.

Thunb. Japon. p. 126. Sambucus fructu in umbellâ nigro. Bauh. Pin. 456. n. 1.

Virt. Baccarum. Attenuans, Diuretica, Diaphoretica. Medici Europæi Refrigerantem: Sinenses contra valde calefacientem esse sentiunt: utuntur præcipue in frigidityte extremorum, & doloribus, aut debilitate inde ortis.

GENUS XCIX. SAROTHRA.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Cor.* 5-petala. *Caps.* 1-locularis, 3-valvis, colorata. Lin. fy. pl. G. 414.

Sp. 1. SAROTHRA GENTIANOIDES. α Cay cu gà. Lin. sp. 1.

Differ. spec. Sar. *foliis* subulatis: *floribus* spicatis.

Hab; & notæ. *Caulis* herbaceus, 2-pollicaris, erectus, simplicissimus. *Folia* subulata, sessilia, minuta: *villis* capitatis superius confita: juniora involuta, seniora reflexa. *Calyx* ruber, 5-partitus, inferus. *Cor.* 5-petala, membranacea, tenuissima, calyce longior, patula. *Filamenta* 5, capillaria: *antheris* subrotundis. *Styli* 3, corollæ æquales, profundè 3-fidi: *stigmatibus* simplicibus. *Capsula* rubra, 3-locularis, 3-valvis, polysperma. *Flos* axillaris, spicis simplicibus, erectis.

Habitat in locis arenosis Cochinchinæ, prope Metropolim.

Centaurium minus, spicatum, angustissimo folio. Pluk. Mant. 43. tab. 324. f. 4.

GENUS C. TAMARIX.

Char. Gener. *Cal.* 5-partitus. *Petala* 5. *Caps.* 1-locularis, 3-valvis. *Semina* papposa. Lin. fy. pl. G. 405.

+ Sp. 1. TAMARIX CHINENSIS. β Cuồn nham lâu.

Differ. spec. Tam. *foliolis* alternis: *spicis* terminalibus: *petalis* erectis.

Hab; & notæ. *Arbor* mediocris: *ramis* patentibus: ramulis tenuissimis, longis, nutantibus. *Folia* minutissima, acuta, imbricata. *Flos* rubescens, terminalis, paniculâ vastâ, compositâ spiculis linearibus, longis, tenuibus. *Cal.* brevis, 5-partitus. *Corolla* petala 5, linearia, erecta. *Capsula* triquetra, colorata, 3-valvis, 1-locularis, polysperma. *Semina* matura non vidi, adeoque judicare non potui.

potui an sint papposa? *Stamina* habet quinque.

Habitat in provinciâ Cantonienſi Sinarum.

Obſerv. Cohæret cum Tam. Gallicâ *Staminibus* Pentandris: ſed differt foliolis alternis, ramulis nutantibus, petalis erectis, terminalibus. Magis convenire videtur cum Tam. Orientali (Tournef. Corol. p. 45., & Forſk. Arab. p. 206.) quamvis nec cum iſtâ in totum conveniat.

GENUS CI. RHUS.

Char. Gener. *Cal.* 5 - partitus. *Petala* 5. *Bacca*. 1 - ſperma. Lin. ſy. pl. G. 399.

Sp. I. RHUS JAVANICUM. β Xiong tsät.

Differ. ſpec. Rh. *foliis* pinnatis, ovatis, acuminatis, ferratis, ſubtus tomentosis. Lin. ſp. 3.

Hab; & notæ. *Arbor* magna: *ramis* patentibus. *Folia* imparipinnata, 5 - juga, aliquando decurrentia: *foliolis* ovatis, acuminatis, obtuſè ferratis, ſubtus tomentosis, coloris obſcuro-viridis. *Flos* albus, terminalis, racemis laxis, magnis, erectis. *Corolla* petala 5, ſtriata, campanulata, calyce longiora: *antheris* 5, ſeſſilibus, minimis. *Styli* 3, breves. *Bacca* ſubrotunda, parva, 1 - ſperma.

Habitat in ſylvis Cantonienſibus Sinarum.

Osbeck. Itin. Chin. Thunb. Jap. p. 121.

Uſus. Ex baccis contuſis, & aquâ coctis extrahunt Sinenſes oleum; quo pro vernice utuntur, pulchro quidem, ſed nitore minus conſtante.

GENUS CII. BASELLA.

Char. Gener. *Cal.* 0. *Cor.* 7 - ſida: laciniis binis oppoſitis latioribus; tandem baccata. Semen 1. Lin. ſy. pl. G. 413.

† Sp. I. BASELLA NIGRA. α Cáy Boung. toi. β Lõ quèi.

Differ. ſpec. Baſ. *foliis* rotundo-ovatis: *ſpicis* lateralibus.

Hab; & notæ. *Caulis* perennis, volubilis, tenuis, teres, ſucculentus, ramosus. *Folia* lato-ovata, craſſa, glabra, integerrima, alterna, petiolata. *Flos* albo-violaceus, lateralis: *ſpicis* ſimplicibus, longis, paucifloris, ſolitariis. *Calyx* ſquamæ 3, ſubrotundæ, acuminatæ, minimæ. *Corolla* 1 - petala: tubo brevi, ventricoſo: limbo 6 - ſido, laciniis ovatis, concavis, inflexis, ſubclauſis. *Filamenta* 5, ſubulata, corollâ breviora, tubo inſidentia: *antheris* ſubrotundis. *Germen* ſuperum, ſubrotundum, 4 - lobum. *Styli* 3, breviores ſtami-

staminibus : *stigmatibus* oblongis. *Pericarpium* bacca subrotunda , aquosa , nigerrima , parva , 4-loba , apice 4-fida , laciniis obtusis , concavis. *Semen* 1 , subrotundum.

Habitat iu Cochinchinâ , & Chinâ , agrestis , cultaque , per fepes , & crates hortorum implicata.

Gandola Alba. Rumph. Amb. l. 9. c. 50. t. 154. f. 2.

Observ. Planta Rumphiana foliis acutis , floribus campaniformibus , 5-fidis , albis , & baccâ irregulariter angulosâ aliquantum a nostrâ differt : spicæ autem laterales in utrâque consentiunt ; cum Linnæanæ species Alba , & Rubra pedunculis gaudeant simplicibus. An vero corolla ipsa in baccam formetur ? non notavi. Videtur potius , quod non ; siquidem matura bacca servat eandem formam quadrilobam , quam habebat germen , & a quâ diffidebat corolla tubo simpliciter ventricoso , nec lobato : limbo 6-fido.

Virtus : foliorum , Lubricans , Eccoprotica. Usus esculentus.

† GENUS CIII. TRICEROS.

Descriptio Naturalis.

Cal. Perianthium 5-phyllum , inferum , persistens : foliolis acutis , patentibus.

Cor. Petala 5 , oblonga , patentia , calyce longiora.

Stam. Filamenta 5 , capillaria , corollæ subæqualia. Antheræ 2-loculares , ovatae.

Pist. Germen subrotundum , inæquale. Styli 3 , breves , basi invicem distantes. Stigmata simplicia.

Peric. Bacca coriacea , inferius rotunda , apice 3-cornis , 3-locularis , 2-sperma.

Sem. Subrotunda , acuminata.

Nom. (Κέρως cornu , τρίς ter) a baccâ tricorni.

Char. Gener. Cal. 5-phyllus. Cor. petala 5 , oblonga. Bacca supera , 3-ocularis , 2-sperma.

† Sp. 1. TRICEROS COCHINCHINENSIS. α Cây áu ràng.

Differ. spec. Tric. *foliis* ovatis , quinatis : *racemis* terminalibus.

Hab. *Arbor* mediocris : *ramis* patentibus. *Folia* impari-bipinnata , 2-juga : *foliolis* ovatis , acuminatis , ferratis , duris. *Flos* albus , racemis laxis , subterminalibus. Bacca parva , inutilis.

Habitat inculta in montibus Cochinchinæ.

GENUS CIV. PHARNACEUM.

Char. Gener. *Cal.* 5 - phyllus. *Cor.* 0. *Capsula* 3 - locularis, polysperma. *Lin. sy. pl. G.* 410.

Sp. 1. PHARNACEUM MOLLUGO. α Cỏ dảng.

Differ. spec. Ph. *pedunculis* unifloris lateralibus : *floribus* longitudine foliorum : *caule* depresso. *Lin. sp.* 2.

Hab ; & notæ. *Caulis* annuus, cespitosus, procumbens, teres, geniculatus, ramosus, dichotomus. *Folia* lanceolata, integerrima, glabra, inæqualia, crassa, verticillata, 4, 5. *Flos* albicans minimus, pedunculis solitariis, tenuibus, axillaribus, monofloris. *Petala* 5, linearia, bifida. *Stamina* 5. *Styli* 3. *Capsula* 3 - locularis, polysperma. *Semina* minutissima.

Habitat incultum in hortis Cochinchinæ.

Alfne erecta pentaphylla, flore albo. *Burm. Zeyl. pag.* 13. t. 7.

Virt. totius herbæ. Refrigerans, Abstergens.

Sp. 2. PHARNACEUM INCANUM ? α Cỏ mè.

Differ. spec. Ph. *pedunculis* communibus longissimis : *foliis* linearibus. *Lin. sp.* 4.

Hab ; & notæ. *Caulis* herbaceus, erectus, 8 - pollicaris. *Folia* linearia, opposita, glabra, integerrima. De stipulis, non memini. *Flos* albicans, paniculatus, pedunculo communi longissimo. *Capsula* 3 - locularis, polysperma.

Habitat in hortis, & agris Cochinchinæ.

Hortus Cliff. *pag.* 492.

PENTAGYNIA.

GENUS CV. CRASSULA.

Char. Gener. *Cal.* 5 - phyllus. *Petala* 5. *Squamæ* 5, nectariferæ ad basim germinis. *Capsule* 5. *Lin. sy. pl. G.* 423.

Sp. 1. CRASSULA PINNATA. α Cây báp bênh.

Differ. spec. Cras. *foliis* pinnatis : *caule* arboreo. *Lin. Jun. sup. p.* 191.

Hab ; & notæ. *Radix* lignosa, magna, verticalis, sæpe indivisa.

Caulis fruticosus, crassus, erectus, 6 - pedalis, ramis assurgentibus, rectis. *Folia* impari-pinnata, multijuga : *petiolis* longis, tenuibus, erectis, connato-vaginantibus, rubrofuscis : *foliolis* oblongis, obtusis, integerrimis, crassis, sessilibus, subius tomentosis, superius nitidis. *Flos* rubro-fuscus, parvus : racemis compositis, erectis ;

ctis, subterminalibus: *calyce* 5-partito, minimo. *Corolla* petala 5, infera, oblonga, carnosae. *Filamenta* 5, subulata, pilosa, rubra: *antheris* subrotundis. *Nectarium* squamis 10, oblongis, luteis. *Stigmata* 5, sessilia. *Pericarpium* capsulae 5, parvae, 2-ispermae, introrsum dehiscentes.

Habitat agrestis in locis arenosis Cochinchinae. Foliola ibi non sunt cordata, nec petiolata, nisi petiolo communi, prout de Chinenfi (quam non vidi) Linnæus asserit. suppl. pl. p. 191.

Virtus: radice. Aperiens, Attenuans, Deobstruens Emmenagoga. Prodest in Ictero, Hydroke, Cachexia, febribus diuturnis. Foliorum decoctum scabiem abstergit. Eadem folia ad tingendas telas colore nigro usurpantur. Planta tota amarissima.

GENUS CVI. DROSER A.

Char. Gener. *Cal.* 5-fidus. *Petala* 5. *Capsula* 1-locularis, apice 5-valvis. *Semina* plurima. Lin. fy. pl. G. 421.

Sp. 1. DROSER A ROTUNDIFOLIA. α Cỏ tròn gĩa.

Differ. spec. Dr. *scapis* radicatis: *foliis* orbiculatis. Lin. sp. 1.

Hab; & notæ. *Caulis* nullus. *Folia* turbinato-orbiculata, villosa, rubra, multa, sub-petiolata, in orbem strata. *Scapus* nudus, 6-pollicaris, teres, rectus, indivisus: *spicâ* subsimplici terminali, pauciflorâ: *calyce* 5-fido, infero: *corollâ* 5-petalâ, albâ, patente. *Capsula* 1-locularis, 5-valvis, polysperma.

Habitat in locis humidis Cochinchinae.

Ros folis, foliis circa radicem in orbem dispositis. Burm. Zeyl. pag. 207. tab. 94. f. 2. Ros folis folio rotundo. Bauh. Pin. p. 357. n. 1.

† Sp. 2. DROSER A UMBELLATA. β Ku tsim tsào. α Kổc tinh thảo.

Differ. spec. Dr. *scapis* radicatis: *foliis* ovatis: *strobilus* umbellatis.

Hab; & notæ. *Caulis* nullus. *Folia* ovalia, petiolis longis circumstrata. *Scapi* varii, nudi, 5-pollicares, terminati umbellulâ sub-5 florâ: *corollis*, 5-petalis. Florem recentem, & pericarpium non vidi; ideoque de genere incertus maneo, quamvis habitus ad Droseram pertinere videatur.

Habitat in Chinâ.

GENUS CVII. ARALIA.

Char. Gener. *Involucrum* umbellulæ. *Cal.* 5-dentatus, superus. *Cor.* 5-petala. *Bacca* 5-sperma. Lin. fy. pl. G. 417.

Sp. 1.